

Mäntsälän tulomuuton syyt

Jani Berg
Jimi Kaisko

2019 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Mäntsälän tulomuuton syyt

Jani Berg
Jimi Kaisko
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Toukokuu, 2019

Jani Berg & Jimi Kaisko

Mäntsälän tulomuutto

Vuosi	2019	Sivumäärä	59
-------	------	-----------	----

Opinnäytetyön aiheena oli selvittää Mäntsälän kuntaan tulomuuton syitä. Toimeksiantajana toimi Mäntsälän kunta, joka välitti tutkimuksen aiheen opinnäytetyön ohjaajalle Petri Oikkoselle. Paikkakunnalle muuttaneiden henkilökohtaisista tiedoista vastasi ainoastaan kunta. Työ rajattiin käsittelemään tulomuuttoa Mäntsälään ja tarkasteltavaksi aikaväliksi tuli 2016-2018. Kysely toteutettiin Google Forms-lomakkeeseen tehdyillä kysymyksillä. Kyselyn lähettämisestä kuntaan muuttaneille henkilöille ja vastauksien vastaanottamisesta vastasi niin ikään Mäntsälän kunta.

Tulomuuttoon liittyviin kysymyksiin vastasi 221 henkilöä. Kyselyssä selvitettiin muuttaneiden perustietoja, kuten ikä, koulutustaso, tämän hetkistä tilannetta, vuosituloja, sekä taloustyyppiä. Seuraavaksi selvitettiin, oliko muuttaja aiemmin asunut Mäntsälässä ja milloin, sekä mitkä tekijät olivat ratkaisevassa asemassa kyseiseen kuntaan muuttamiselle. Lisäksi tiedusteltiin, millaisia ajatuksia vastanneilla oli Mäntsälästä ja ovatko mielikuvat vastanneet odotuksia. Oliko kyseinen paikkakunta varma valinta vai olisiko jokin muu paikka ollut harkintalistalla. Kyselyn lopussa selvitettiin, minkälaisia tietokanavia vastaaja oli käyttänyt etsiessään tietoa Mäntsälän kunnasta ennen muuttopäätöstään.

Tutkimustuloksista selvisi, että eniten tulomuuttoa saadaan kuntaan 26 - 45-vuotiaista henkilöistä, joista lähes 80% ei ollut aikaisemmin asunut Mäntsälässä. Suurin osa vastaajista valitsi asumismuodokseen ennemmin omistusasunnon ja mieluisin talotyyppi kohdistui omakotitaloihin. Mäntsälään muutetaan lisäksi sen sijainnin ja maaseutumaisen sekä luonnonläheisen ympäristön vuoksi. Valtaosa kyselyyn vastanneista totesi ennako-odotuksien täyttyneen vähintään melko hyvin.

Kyselyn viimeisessä kohdassa pyydettiin vastaajia kommentoimaan ja ehdottamaan mahdollisia kehitysehdotuksia, jotta kunnasta saataisiin houkuttelevampi paikka tulomuutolle. Tämän ansiosta kunta pystyy parantamaan palveluita ja toimintojaan tulevaisuutta ajatellen.

Jani Berg & Jimi Kaisko

Mäntsälä migration survey

Year	2019	Pages	59
------	------	-------	----

The topic of thesis was to research and study migration to Mäntsälä. The principal for this thesis was the municipality of Mäntsälä, which forwarded the thesis to our thesis supervisor Petri Oikkonen. The information about the residents were provided by the municipality of Mäntsälä. The timeline for the research was from 2016 to 2018. The survey was executed with Google Forms. The survey was mailed by municipality of Mäntsälä to the residents who have migrated there between the researched time period.

221 people answered the survey. The survey had questions about the residents' background information such as their age, education, profession, yearly income and household type. After that, they were asked about if they had been living in Mäntsälä before and when, and which were the most important reasons for moving to Mäntsälä. In addition, they were also asked what kind of thoughts they had about Mäntsälä before moving in and have those expectations been met. After that, they were asked was Mäntsälä their first choice or not and which information channels they used to get information about Mäntsälä.

The study found out that most of the people who have migrated to Mäntsälä are between the age of 26-45. Also, 80% of the participants who answered the survey has never lived in Mäntsälä before. The most popular form of living between the participants was their own detached house and property. Some of the biggest reasons to move to Mäntsälä were the location and nature friendly environment. Most of the participants said that their expectations about Mäntsälä were met.

In the last part of the survey the participants we're asked to comment and propose possible improvements for Mäntsälä to be more tempting location to migrate to. This helps the municipality of Mäntsälä to make improvements to their services concerning the future.

Keywords: Mäntsälä, migration, questionnaire

Sisällys

1	Johdanto	6
1.1	Aiheen valitseminen	6
1.2	Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet	6
1.3	Tutkimuksen rajaus	6
1.4	Tutkimusmenetelmät.....	7
1.5	Tutkimusperinne	8
1.6	Opinnäytetyön rakenne	8
2	Muuttoliike.....	10
2.1	Käsitteitä ja määritelmiä.....	10
2.2	Suomessa tapahtuva muuttoliike.....	12
2.3	Syitä muuttoliikkeelle.....	13
2.4	Muuttoliikkeestä aiheutuvat seuraukset	16
3	Mäntsälän Kunnan esittely	18
3.1	Historia	18
3.2	Yleistietoa Mäntsälästä	20
3.3	Palvelut ja kulttuuri	22
3.4	Väestö.....	23
4	Tutkimusmenetelmä	25
4.1	Tutkielman suunnittelu	25
4.2	Kyselylomake	25
4.2.1	Kyselylomakkeen rakenne	26
4.3	Tutkimusetiikka	27
5	Mäntsälän muuttoliike	28
5.1	Väestönmuutosten ennakkotiedot	28
5.2	Mäntsälän tulomuuton syyt - kyselylomake	30
5.2.1	Kyselylomakkeen taustatietoja käsittelevät kysymykset	31
5.2.2	Tärkeimmät syyt tulomuutolle.....	38
6	Yhteenveto	51
6.1	Johtopäätöksiä	51
6.2	Tutkimuksen luotettavuus	52
6.3	Jatkotutkimukset	53
	Lähteet	54
	Kuviot	57
	Kuvat	58
	Taulukot	59

1 Johdanto

Opinnäytetyön ensimmäisessä luvussa käsitellään aiheen valintaan päätymistä, työn tarkoituksia ja tavoitteita, tutkimuksen rajattu aikaväli, käytettyä tutkimusmenetelmää sekä tutkimuksen havainnoimiseen ja analysointiin liittyviä tutkimusperinteitä. Luvun lopussa käydään tarkemmin läpi opinnäytetyön rakennetta.

1.1 Aiheen valitseminen

Aloitimme opinnäytetyön aiheen etsintää vuoden 2018 lopulla. Kyselimme viidestä eri yrityksestä mahdollisuutta tehdä heidän tarpeisiinsa sopivaa tutkimusta, mutta resurssipulan vuoksi meille näytettiin punaista valoa. Kävimme pikaisesti tammikuussa 2019 kysymässä lehtori Petri Oikkoselta vinkkejä, mistä löytyisi nopealla aikataululla aihe. Oikkosella sattuihin olemaan aihe, jonka Mäntsälän kunta oli antanut toteutettavaksi pitkäaikaistutkimusta varten. Aihe käsittelee kyseisen kunnan tulomuuttoa, eikä se ollut kummallekaan meistä entuudestaan tuttua ja tämän takia tartuimme siihen. Aihe itsessään kuulosti kiinnostavalta ja halusimme olla osana pidemmän aikavälin tutkimusta.

1.2 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet

Opinnäytetyön aiheena on Mäntsälän kunnan tulomuutto aikavälillä 2016 - 2018. Kunnan nettomuutto on laskenut viimeisten vuosien aikana, joten työn tarkoituksena on tarkastella ja pohtia Mäntsälän kunnan väestön tulomuuton syitä; millä tavoin väestö on muuttanut ja minkälaiset tekijät vaikuttavat kunnassa tapahtuvaan muuttoliikkeeseen. Opinnäytetyön tutkimusmenetelmän avulla selvitetään kuntaan muuttaneiden asukkaiden päätöksiä paikkakunnan valinnasta ja tarkoituksena on löytää muuttoliikkeen merkittävimmät tekijät.

1.3 Tutkimuksen rajaus

Opinnäytetyön tutkimuksessa paneudutaan Mäntsälän asukkaiden tulomuuttoon ja paikkakunnan valintaan vaikuttaviin tekijöihin. Työssä tarkastellaan pääsääntöisesti erilaisia syitä, jotka olivat merkittävässä asemassa muuttopäätöksessä. Maahanmuutto ei vaikuttanut suuremmin Mäntsälän väkilukemaan. Tutkimus rajattiin käsittelemään tietyllä aikavälillä tapahtunutta muuttamista Mäntsälän kuntaan ja työhön valittiin aikaväliksi vuodet 2016-2018, jolloin tulomuutto on alkanut vaikuttamaan tutkimisen arvoisena.

1.4 Tutkimusmenetelmät

Tässä opinnäytetyössä puretaan tutkimuskyselyiden vastaukset tulomuuttoon pohjautuen, sekä selvitetään, minkälaisin perustein muuttaneet henkilöt ovat valinneet uudeksi paikkakunnakseen juuri Mäntsälän. Tämä tutkielma tehdään osana Mäntsälän kunnan pitkäaikaistutkimusta muuttoliikkeeseen liittyen. Muuttovoitto on kääntynyt viimeisen kahden vuoden aikana negatiiviseksi, joten on syytä selvittää, minkälaisilla menetelmillä kurssi voidaan kääntää takaisin positiiviseksi.

Tutkielman aiheena olevat kysymykset:

- Millä tavoin Mäntsälän muuttoliike on muuttunut tilastojen mukaan vuosien 2016 - 2018 välisenä aikana?
- Minkälaiset seikat ovat olleet merkittävässä asemassa muuttopäätöksessä?
- Millä tavoin kunnan palveluita ja toimintoja voitaisiin entisestään kehittää nettomuuton kannalta houkuttelevammaksi?

Tutkimuksessa käsitellään tulomuuttokyselyn vastauksia, jotka Mäntsälän kunta on postittanut kirjeitse maaliskuussa 2019 paikkakunnalle 2016 - 2018 välisenä aikana muuttaneille henkilöille, sekä kunnalta saatuja tietoja. Kunnalta saadut tiedot sisältävät esimerkiksi, miltä paikkakunnilta henkilöt ovat muuttaneet.

Tutkimusmenetelmänä opinnäytetyössä käytetään kyselylomaketta. Kyselytutkimuksella voidaan kerätä laaja aineisto nopeasti ja säästää tutkijan aikaa ja vaivanäköä. Huolellisesti suunnitellulta lomakkeelta aineisto voidaan käsitellä ja analysoida tehokkaasti. (Hirsjärvi & Remes & Sajavaara 1997, 195.) Tutkielmassa käsitellään tilastoihin perustuvia lukuja Mäntsälän muuttoliikkeen muutoksista sekä vertaillaan aikaisempien vuosien tilastoja tähän hetkeen. Kyselyn perusteella voidaan arvioida minkälaiset tekijät ovat vaikuttaneet paikkakunnalle muuttoon, miltä paikkakunnalta henkilö on muuttanut sekä asukkailta saatuja mielipiteitä kunnan palveluiden parantamiseksi.

1.5 Tutkimusperinne

Muuttoliikkeisiin liittyviä tutkimuksia on tehty aikaisemminkin Mäntsälän kuntaan. Libana Dzinon sekä Samuli Kuusiston (2018) tekemät opinnäytetyöt käsittelevät Mäntsälän kunnan poismuuton syitä. Dzinon tutkittu ajankohta sijoittui vuosille 2014-2015 ja Kuusiston 2017-2018. Heidän töissään tutkittiin poismuuton syitä käyttäen apuna erilaisia muuttoliikkeen teorioita sekä tutkimuksia. Tämä opinnäytetyö tehdään osana pitkäaikaistutkimusta, mutta käsittelee poismuuttamisen sijaan tulomuuttoa. Näitä jo tehtyjä opinnäytetöitä ja tutkimuksia on mahdollista käyttää myös jatkossa, mikäli niistä halutaan tehdä jonkinlainen kokoelma.

1.6 Opinnäytetyön rakenne

Tässä opinnäytetyössä on kuusi lukua. Työn ensimmäisessä luvussa esitellään yleisellä tasolla opinnäytetyön aiheen valinta ja asetetut tavoitteet. Lisäksi johdannossa käydään läpi tutkimuksen rajaamista, määritetään tutkimusongelma sekä minkälaista tutkimusmenetelmää on käytetty. Lopuksi esitellään kokonaisuudessaan, minkälainen opinnäytetyö tulee olemaan rakenteeltaan.

Toisessa luvussa keskitytään yleisellä tasolla muuttoliikkeen teorioihin. Luvussa tarkastellaan erilaisia syitä kuntien välisiin muuttoliikkeisiin, jonka lisäksi myös pohditaan muuttoliikkeen vaikutuksia väestönmuutoksille. Vaikutuksia katsotaan sekä väestön kasvun, että laskun näkökulmista ja pohtien muutoksesta aiheutuvia positiivisia, että negatiivisia puolia. Luvussa käsitellään myös väestön yleistä muuttokäyttäytymistä ja lyhyesti sen historiaa Suomessa.

Kolmannen luvun tarkoituksena on teoriaosuuden jälkeen antaa kontekstia opinnäytetyön tutkielmalle eli käydään läpi Mäntsälän kunnan yleisimpiä tietoja, historiaa ja väkiluvun muuttuneisuutta viimeisten vuosien osalta taulukoita apuna käyttäen. Lisäksi avataan kunnan palveluita ja kulttuuritarjontaa yleisesti.

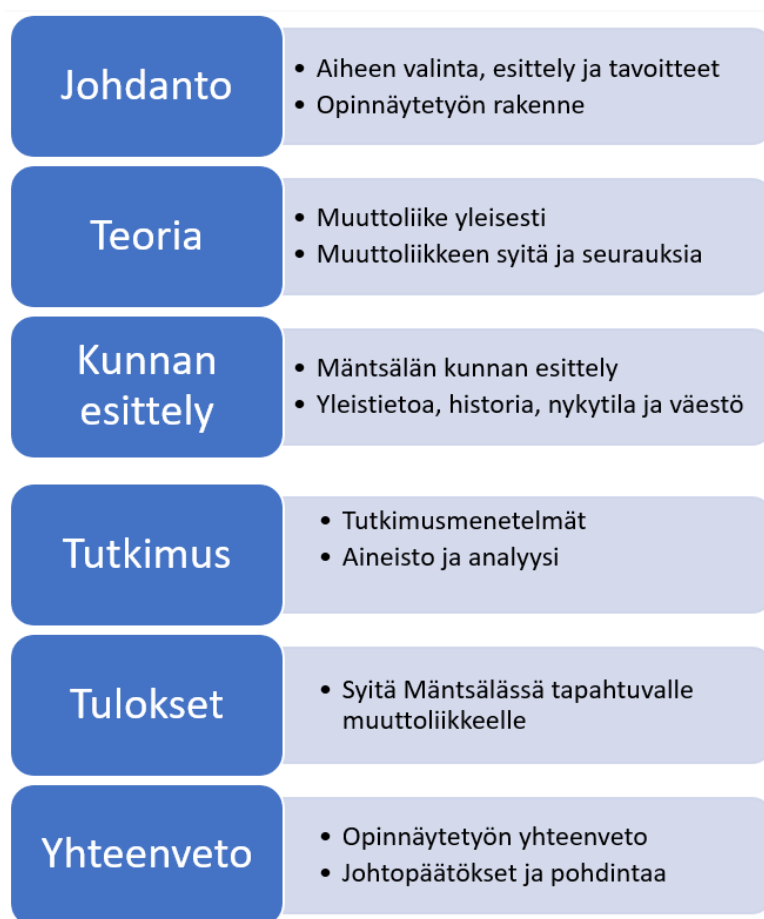
Työn neljäs luku käsittelee opinnäytetyön tutkielman; miten kaikki lähti käyntiin ja minkälainen lopputulos tutkimusmenetelmiä hyödyntäen saatiin kasattua. Luvussa kerrotaan opinnäytetyössä käytetystä tutkimusmenetelmistä ja käydään läpi muun muassa kyselylomakkeesta kirjoitettua teoriaa.

Viides luku sisältää kokonaisuudessaan tutkimuksentulokset, eli käydään jokainen tutkimuskysymys vastauksineen läpi. Kysymykset ovat pääsääntöisesti monivalintoja, lineaarisessa asteikossa tai vapaasti kirjoitettavassa muodossa. Osa kysymyksistä on kuitenkin rakennettu si-

ten, että yhteen kysymykseen voi vastata useamman vaihtoehdon, jolloin on mahdollista prioriteettien mukaan luetella tekijät. Näin ollen tutkimuksessa saadaan mahdollisimman tarkasti selvitettyä erilaisia syitä, mitkä ovat vaikuttaneet merkittävästi muuttopäätökseen.

Työn viimeinen luku sisältää opinnäytetyön yhteenvedon, jossa tiivistetysti käydään läpi tutkielman tuloksia, yleisimpiä johtopäätöksiä ja jatkotutkimuksen mahdollisuutta.

Kuviossa 1 on avattu kokonaisuudessaan opinnäytetyön rakennetta.

Kuvio 1: Opinnäytetyön rakenne

2 Muuttoliike

Tässä luvussa käydään läpi opinnäytetyön aiheeseen liittyvää teoriapohjaa. Luvussa käydään aluksi läpi muuttoliikkeeseen liittyviä määritelmiä ja käsitteitä, sekä esitellään yleisesti muuttoliikkeestä ja sen tämän hetkisestä tilanteesta Suomessa. Sitä seuraavassa luvussa käsitellään muuttoliikkeen syitä, mitkä tekijät ajavat ihmisiä muuttamaan ja minkälaisen erilaisten muutosten kautta paikkakunnalle voisi olla houkuttelevampaa muuttaa. Viimeiseksi tuodaan ilmi, minkälaisella tavalla muuttoliike vaikuttaa muuttovoittoiseen sekä tappiolliseen alueeseen.

2.1 Käsitteitä ja määritelmiä

Muuttoliikkeellä itsessään tarkoitetaan vakituisesti tai pidempiaikaisesti muuttoa alueelta toiselle. Tapauksena voi esimerkiksi olla muutto nykyistä asuntoa vastapäätä sijaitsevaan taloyhtiön isomman asunnon toivossa, uudesta työpaikasta johtuva muutto toiseen kuntaan, tai se voi olla muuttaminen kokonaan toiselle puolelle maailmaa vaikkapa sodan vuoksi. Muuttoliike on joko vapaaehtoisin tai pakollisin syin tapahtunut. Muuttoliikettä tapahtuu myös erikokoisissa mittakaavoissa. Tapaus saattaa olla joko yksilöiden tai suurempien muuttomassojen kokuokissa ja muuttoliikettä arvioidessa on hyvin merkittävää ymmärtää, kummasta ilmiöstä on kyse. Valtion sisäisestä muutosta puhuttaessa käytetään sanontaa maassamuutto, kun taas kokonaan toiseen maahan muuttaessa on kyse maahanmuutosta, siirtolaisuudesta tai pakolaisuudesta. (Korkiasaari & Söderling 2007, 240-241.)

Kuntien tai alueiden sisäinen ja välinen muuttoliike erotellaan yleisimmin toisistaan muuttoperusteiden erilaisuuksien takia. Yleensä asuinalueen tai uuteen asuntoon muuttaminen tehdään alueen sisällä, jolloin myös etäisyys pysyy lyhyenä, kun taas pitkältä etäisyydeltä muuttaessa muuttamisen syy johtuu yleisimmin työmarkkinoihin perustuvista tekijöistä. (Laakso & Loikkanen 2004, 120.)

Muuttoliikettä mitataan yleisesti jonkin alueen muuttovoittona- tai tappiona. Tapahtuva muuttoliike voidaan kirjata joko lähtö- tai tulomuutoksi. Lähtömuutossa katsotaan kuinka paljon ihmisiä pois muuttaa alueelta ja tulomuutossa nähdään, kuinka paljon alueelle muutetaan muualta (Lindström 2014a). Kuten kuviosta 2 voidaan todeta, nettomuutto kertoo tietyn alueen tulomuuton ja lähtömuuton erotuksen. Jos tietylle alueelle muuttaa enemmän ihmisiä kuin muuttaa pois, puhutaan muuttovoitosta, ja muuttotappiosta kun alueelta muutetaan enemmän pois. (Korkiasaari & Söderling 2007, 253.)

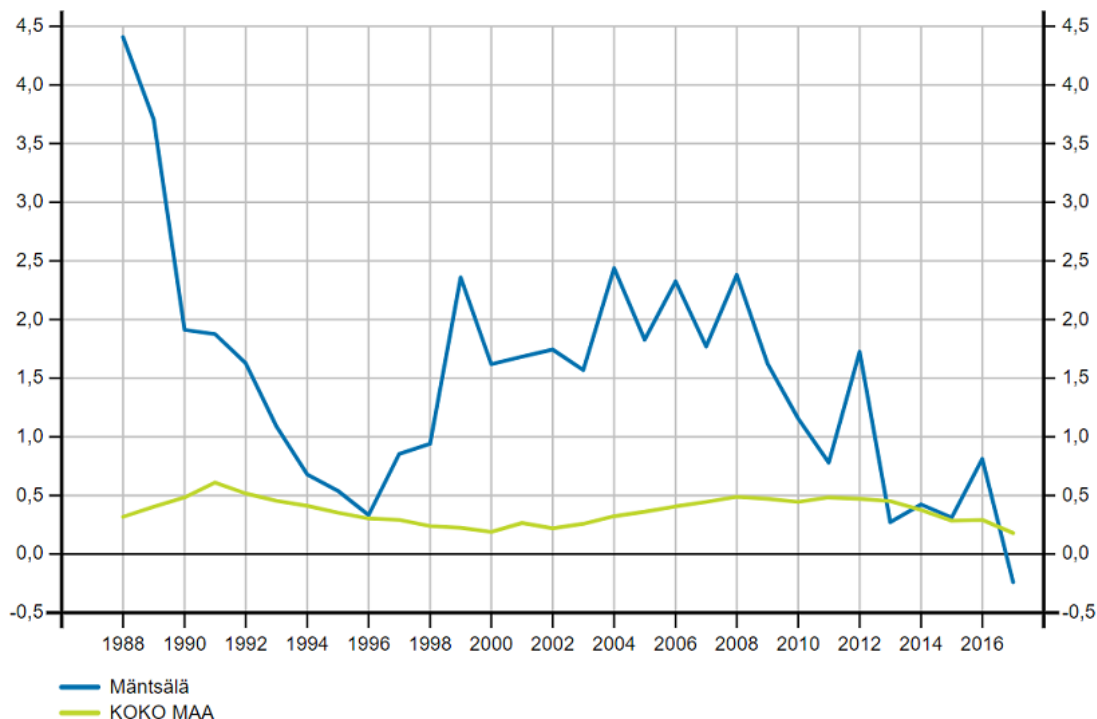
Taulukossa 1 on määritelty opinnäytetyön tutkielman kannalta keskeisimpiä käsitteet, sekä niiden tunnusmerkkejä.

Kuntien välinen nettomuutto	kuntien välisen tulomuuton ja kuntien välisen lähtömuuton erotusta, joka voi olla negatiivinen (muuttotappio) tai positiivinen (muuttovoitto)
Nettosiirtolaisuus	Maahanmuuton ja maastamuuton erotus
Kokonaisnettomuutto	Kuntien välisen nettomuuton ja nettosiirtolaisuuden summa
Väestönlisäys	Luonnollisen väestönlisäyksen, kuntien välisen nettomuuton ja nettosiirtolaisuuden summa
Nettomuutto	Aluekehityksen kannalta merkittävin muuttoliikettä määrittävä tunnusmerkki, sillä se vaikuttaa työvoiman määrään ja laadun muutoksiin, sekä sitä kautta muuttaa alueiden välisiä resursseja. Muuttovoittokin voi olla alueen kehityksen kannalta negatiivinen tulos, mikäli työllinen ja koulutetuin työvoima muuttuu eläkkeellä oleviin, sekä työttömiin

Taulukko1: Tutkielman keskeisimmät käsitteet. (Kytö & Kral-Leszczynska 2013, 24. & Moision 1999, 21.)

Kuviossa 2 vertaillaan Mäntsälän kunnan ja koko Suomen välistä väkiluvun muutosta vuosien 1987 - 2017 välisenä aikana. Huomataan, että tutkittavan kunnan nettomuutto on ollut reilusti laskusuhdanteinen parin viimeisen vuoden aikana. Väkiluvun muutos vuodesta 1987 saakka on ollut vuoristoradan tyylistä, mutta vuosituhannen vaihteessa muutos pysyi suhteellisen tasaisena.

Väkiluvun muutos edellisestä vuodesta, % 1987-2017

Tilastokeskus

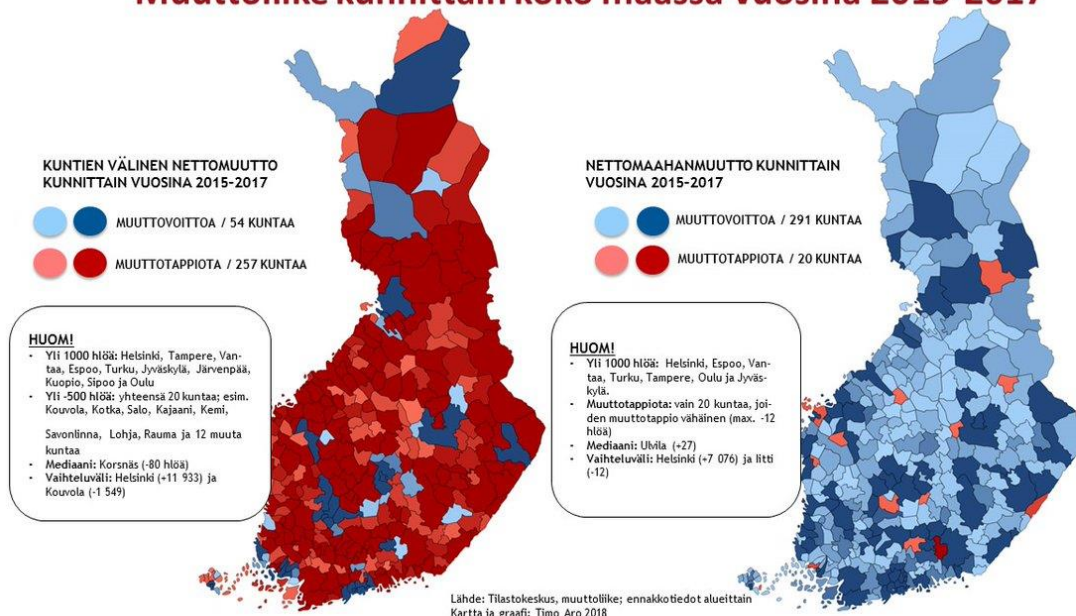
Kuvio 2: Mäntsälän ja koko Suomen väkiluvun muutos edellisestä vuodesta. (Tilastokeskus, 2018.)

2.2 Suomessa tapahtuva muuttoliike

Tarkasteltaessa vuosia 2016-2017 muuttoliikkeen osalta kuntien väliset muutot lisääntyivät, kun taas kuntien sisäiset muutot vähenivät. Vuonna 2017 kuntien välisiä muuttoja oli 287 839, mikä oli 5 582 enemmän kuin vuonna 2016. Maakuntien välisten muuttojen määrä oli 136 684, missä oli kasvua 3 454 muuttoja, kun edellisenä vuonna sitä oli vain 686 muuton verran. Maakuntien sisäisiä muuttoja tehtiin 151 155, mikä oli 2 128 muuttoja aikaisempaa vuotta enemmän. Kunnassa muuttoja oli 572 688 vuonna 2017, mikä oli 18 142 vähemmän kuin vuotta aiemmin. (Tilastokeskus, 2018.)

Maan sisäisessä muuttoliikkeessä määrällisesti eniten muuttovoittoa sai Uudenmaan maakunta ja toiseksi eniten Pirkanmaan maakunta. Uudenmaan voitto oli 7 804 ja Pirkanmaan 2 109 henkilöä. Väkilukuun suhteutettu muuttovoitto oli suurin Manner-Suomessa Uudellamaalla, jonka muuttovoitto oli lähes viisi promillea. Pirkanmaan suhteellinen muuttovoitto oli vähän pienempi kuin Uudenmaan. (Tilastokeskus, 2018.) Kuten Kuvassa 1 nähdään kunta kohtaiset muuttoliikkeet Suomessa vuosien 2015 - 2017 välisenä aikana.

Muuttoliike kunnittain koko maassa vuosina 2015-2017

Kuva 1: Muuttoliike kunnittain. 2015-2017. (Aro 2018a.)

2.3 Syitä muuttoliikkeelle

Muuttoliikkeelle on paljolti monenlaisia syitä ja niitä voidaan jakaa eri alueille muuttoon vaikuttaviin työntäviin ja vetäviin tekijöihin. Näitä asioita löytyy lueteltuna taulukossa 2. Tarkempi asuinalue, kaupunki tai maa voi olla kiinnostava asuinpaikka tai se saattaa työntää ihmisiä ulos alueelta. Työntävistä ja vetävistä tekijöistä puhuttaessa on hyvä määritellä, onko kyseessä maailmanlaajuinen muuttoliike vai Suomen sisällä tapahtuva muuttaminen.

Monesti työntävät tekijät osoittavat lähtöpaikan elinolosuhteiden puutteellisuudesta, esimerkiksi varattomuudesta ja työttömyydestä, joiden lisäksi muualla maailmassa kyseisiä tekijöitä saattaa olla vaikkapa sotilaalliset konfliktit, vaino ja syrjiminen, liikakansoitus sekä luonnonkatastrofit. Puhuttaessa Suomen alueiden työntävistä tekijöistä syyt voivat olla esimerkiksi heikot opiskelu- ja työllistymismahdollisuudet, huonot kulkuyhteydet ja julkinen liikenne, asuntojen korkea hintataso sekä kunnallisten kaupallisten palveluiden puutteellisuus. On siis paljon todennäköisempää, että kyseessä on enemmän paikkakunnan viihtyvyys, kuin vertailtuna kirjaimellisesta selviytymisestä, kuten esimerkiksi sotatilanteisiin liittyvistä yhteenotoista kärsivä valtio. (Lindström 2014b.)

Vetävät tekijät taas houkuttelevat alueelle enemmän ihmisiä. Alueen houkuttelevuuteen vaikuttaa useimmiten päinvastaiset asiat, kuin työntävissä tekijöissä. Tällaisia tekijöitä ovat esi-

merkiksi hyvä talous-, työllistymis- ja palkkaustilanne. Lisäksi positiivista houkuttelevuutta lisää yhteiskunnalliset olosuhteet, kuten yleinen turvallisuus, luotettavuus poliittiseen ympäristöön, asuinalueiden mielekkyys, kaupalliset- ja kunnalliset palvelut hyvin toimivat kulkuyhteydet ja liikenne sekä laajat työ- ja opintomahdollisuudet. (Lindström 2014b.)

Luonnon aiheuttamat katastrofit ja sotatilanteisiin liittyvät yhteenotot eivät ole Suomessa olleet viime vuosina ajankohtaisia, jolloin niistä ei myöskään juurikaan olla keskusteltu puhuttaessa Suomen sisällä tapahtuvasta muuttoliikkeen arvioimisesta. Kuitenkin Suomessa elinoloihin liittyvissä asioissa, kuten asumisen hintataso, liikkumisen helppous paikasta toiseen, erilaisten palveluiden ja harrastusten saatavuus, sekä työllistymis- ja opiskelumahdollisuudet ovat merkittävimpiä tekijöitä maassa tapahtuvaan muuttoliikkeeseen.

Työntäviä tekijöitä	Vetäviä tekijöitä
<ul style="list-style-type: none"> – Työmarkkinoiden puutteellisuus – Alhainen palkka – Asumisen korkea hintataso 	<ul style="list-style-type: none"> – Tarpeeksi työpaikkoja – Korkea palkkataso – Opiskelupaikkojen määrä – Asumisen hintataso – Elinympäristö, harrastusmahdollisuudet ja kaupalliset palvelut, hyvät liikenne- ja kulkuyhteydet
<ul style="list-style-type: none"> – Varattomuus – Vaino & syrjintä – Levottomuudet, luonnonkatastrofit 	<ul style="list-style-type: none"> – Tasapainotettu taloustilanne – Turvallinen ympäristö

Taulukko 2: Muuttoliikkeen työntävät- ja vetävät tekijät. (Lindström 2014b.)

Suomen sisäistä muuttoliikettä on kannattavaa jakaa muuttamiseen johtaneiden syiden mukaan. Yleisimmät syyt paikkakunnan vaihdolle lyhyellä etäisyydellä on mielekkäämpään asuntoon tai asuinympäristöön vaihtaminen. Vaihtoehtoisesti pidemmälle etäisyydelle tapahtuvalle

muutolle yleisin peruste on esimerkiksi parempi työmarkkinoihin tai opintoihin liittyvä tilanne. (Laakso & Loikkanen 2004, 120.) Maan sisäisesti johtava muutos nähdään tällä hetkellä perustuvan yhä useammin elämänlaadun parantamiseen. (Korkiasaari & Söderling 2007, 255.)

Paikkakunnan vaihtamiselle on useimmiten syynä myös taloustilanne. Muuttaminen tuntuu paremmalta vaihtoehdolta, kun työnantaja tarjoaa aikaisempaa parempaa palkkaa tai oman halutun alan työpaikkoja ei ole sen hetkellä paikkakunnalla tarjolla. Ihminen saattaa tuntea, ettei esimerkiksi tarpeeksi hyvän palkkauksen ja siitä syntyvän varallisuuden saavuttaminen ole jollain paikkakunnalla mahdollista. (Lakaniemi 2014, 12.)

Töiden tarjonta voi olla hyvin niukkaa, ja varsinkin pienillä paikkakunnilla tietynlaisia työllisyyteen lukeutuvia mahdollisuuksia ei välttämättä ole ollenkaan, joten esimerkiksi maaseudulta kaupunkiin muuttaminen saattaa olla enemmän pakollinen, kuin vapaaehtoinen vaihtoehto. Muuttamiskulttuuri on muuttunut nykyisin myös siten, että asuntoa vaihdetaan lähemmäs nykyistä työpaikkaa ja useimmiten tämän tyylinen vaihtaminen ylittää kuntien rajat. Tällaiseen muuttamiseen saattaa vaikuttaa heikot kulkuyhteydet ja niukka julkinen liikenne tämän hetkellä asuinympäristössä, jolloin kodin ja työpaikan välinen kulkeminen hankaloituu ja siinä kuluu paljon aikaa. Työllistymisen vuoksi muuttamista tapahtuu myös maan ulkopuolelle ja esimerkiksi 1900-luvulla Suomessa muutettiin monesti kotimaan ulkopuolelle työpaikkojen perässä. Nykyisin työvoimaa muuttaa Suomeen huomattavan paljon enemmän, kuin Suomesta muihin maihin. (Väestöliitto 2017.)

Työpaikkojen lisäksi myös opintojen perusteella paikkakuntaa vaihdetaan samanlaisten syiden vuoksi. Korkeakoulututkintojen eri alojen opinnot sijoittuvat useimmiten suuremmille paikkakunnille. Maaseuduilla saattaa olla esimerkiksi tilanteita, ettei jatko-opintojen tarjoamiselle ole mahdollisuuksia toisen asteen koulutuksen päätyttyä, tai opiskelijan toiveissa olevan alan opintoja on mahdollista suorittaa ainoastaan pääkaupunkiseudulla tai muilla isommilla paikkakunnilla Suomessa. Tämän vuoksi nuorten keskuudessa on hyvin yleistä muuttaa opintojen perässä. Vaikka alojen opintoja on enemmän tarjolla suuremmilla paikkakunnilla, täytyy myös muistaa, että hakijoita on paljon. Tämän takia opiskelupaikoista on hyvin suuri kilpailu ja opiskelupaikan saavuttaminen hankaloituu, jolloin pääkaupunkiseudun ulkopuolelta voi olla helppompaa saada opiskelupaikka. (Aro 2016b & 2016c.)

Yksi yleisimmistä syistä paikkakunnan vaihtamiselle liittyy pari- ja perhesuhteisiin. Pariskunnan saadessaan esikoisensa, on normaalia muuttaa vaikkapa nykyistä suurempaan asuntoon. Perheen lisäyksen vuoksi monilla on suuri halu muuttaa myös rauhallisemmalle ja lapsiystävällisemmälle alueelle, jolloin perheen kasvattaminen on suotuisinta. Tällaisiin asuinalueisiin voidaan luetella esimerkiksi ympäristö, jonka läheisyydestä löytyy lastentarha tai koulu. Ihmisillä on yleisesti ottaen paljon erilaisia mieltymyksiä, joiden osalta jokin tietty alue on syistä tai toisesta eri asuinalueita parempi perheen elinympäristöön. Muita syitä muuttamiselle voi olla

esimerkiksi asumisen alhaisempi hintaluokitus, paremmat harrastusmahdollisuudet, sukulaiset ja ystäväpiiri, kunnan tarjoamat kaupalliset palvelut sekä alueen yleinen viihtyvyys. (Aro 2016b & 2016c.)

Tiettyjen kuntien houkuttelevuuteen pohjautuu monenlaisia eri tekijöitä. Suurimpiin vetovoimantekijöihin sisältyy muun muassa alueen- ja paikallistalouden kehittyminen, yritysilmapiiri, elinkeinopolitiikan ilmasto, töiden määrä ja kehittyminen työpaikalla, kouluttautumisen tarjonta sekä alueiden kansainväliset yritykset ja niiden verkostot. Näiden lisäksi kaupunkien fyysinen laajuus sekä alueille suuntautuvat investoinnit lasketaan vetovoimatekijöihin. Sijaintitekijät vaikuttavat joko positiivisesta tai negatiivisesta vaikutuksesta paikkakunnan vetovoimaan: Kallistuuko alueelle enemmän sijaintietua vai haittaa. Eduksi saatetaan nähdä ison kasvukeskuksen läheinen sijainti, sekä tarpeeksi hyvien kulku- ja liikenneyhteyksien omistava alue. Kulttuuri sekä ympäristön ilmapiiri ja yleinen viihtyvyys lukeutuvat enemmän kevyempiin vetovoima- ja mainetekijöihin. Tällaiset piirteet voivat olla paikan mielekkyys, ympäristön turvallisuus ja siisteys, alueelliset kulttuuritekijät, monipuolisten tapahtumien järjestämistä alueille, matkailun- ja luontokohteiden tuottaminen. (Aro 2016b & 2016c.)

Kevyempiä vetovoimatekijöitä on hankalampaa mitata suuriin vetovoimatekijöihin ja ne perustuvat paljolti alueen yleiseen maineeseen ja mielipiteisiin koskien jotain tiettyä aluetta. Toisilla alueilla, kunnilla tai kaupungeilla saattaa myös olla erityispiirteitä, jolloin erottuminen muista on helpompaa. Monipuolinen ideointi ja investoinnit saattavat ajan kuluessa kasvaa ja kehittyä suuriksi tekijöiksi alueen vetovoiman kasvussa. Joka tapauksessa vetovoima ja kasvu kulkevat käsi kädessä, eli molemmat tarvitsevat aina toisensa. Mitä enemmän kasvua saadaan erilaisille kehittymisen osa-alueisiin, näyttäytyy se mitä varmemmin alueen houkuttelevuudesakin. (Aro 2016b & 2016c.)

2.4 Muuttoliikkeestä aiheutuvat seuraukset

Muuttoliike vaikuttaa sekä muuttovoittoiseen- että tappiolliseen alueeseen. Tulomuuton seurauksena alueen väkiluku suurenee sekä muuttuu monimuotoisemmaksi, jonka lisäksi muuttoliike vaikuttaa myös alueen taloudelliseen tilanteeseen lähtö- ja tulomuutto alueella. Työmarkkinoiden tarjonta suurimmissa kaupungeissa sekä niiden lähistöillä lisäävät yhä muuttoliikkeen kasvamista ja tällöin ilmentymästä aiheutuu kuntien polarisoitumista. Polarisoitumisella itsessään tarkoitetaan tällöin suurten väkilukujen kasaantumista ainoastaan tietyille alueille, jonka vuoksi suuri osa koko valtion väkiluvusta asuu vain pienellä alueella verrattaessa koko valtion pinta-alaan. (Aro 2016b.)

Puhuttaessa Suomesta merkittävimmät asukasrykelmät ovat pääkaupunkiseudulla, Turussa sekä Tampereella. Polarisoituminen voi erityisesti vaikuttaa jo entuudestaan muuttotappion kanssa painiviin kuntiin, sillä muuttotappiollisten kuntien elintaso, kunnalliset- ja kaupalliset palvelut sekä muut yhteiskunnalliset tekijät huonontuvat. Tällöin seurauksena vetovoima lähtee laskemaan alaspäin, joka jälleen vaikuttaa kielteisesti alueen elintasaan. Tämän johdosta suurten ja pienempien kuntien erot paisuvat entisestään, joka myös helpommin työntyy yhä suurempaan polarisoitumiseen. Tällaisessa tapauksessa puhutaan voimistuvavasta kierteestä. (Aro 2016b.)

Paikkakuntaa vaihtavien mukana siirtyä sekä henkisiä, että aineellisia resursseja, mitkä käytännössä tarkoittavat muuttavien henkilöiden tuomia verotettavia tuloja. Lisäksi Muuttajat tuovat myös uusia kustannuksia alueelle. Kunnan väestön lisääntyvyys aiheuttaa lisätarpeita eri julkisille ja yksityisille palveluille. Tällöin kustannuksia lisääntyy vaikkapa päivähoitossa, koulutuksessa, sekä vanhentuvien ihmisten tarpeisiin liittyvissä palveluissa. Kunnan väkiluvun kasvaessa myös asuntojen määrää tulee lisätä. Kunnan kasvava lukumäärä aiheuttaa samalla myös asumisen hintatason kasvua. Runsaasti kasvavissa kaupungeissa asuntojen hinnat nousevat korkealle tasolle massiivisen kysynnän vuoksi. (Kytö & Kral-Leszczynska 2013, 14.)

Muuttovoittoinen alue luo myös lisää työntekijöitä. Työnantajille tilanne on ihanteellinen, kun ajatellaan alueen tulomuuton vetävyyttä. Toisaalta liiallinen työvoiman rantautuminen samalle alueelle voi aiheuttaa työttömyyden kasvamista, kun kaikille ei ole tarjota työpaikkaa. Monet alueet, jotka tekevät muuttotappiota joutuvat kärsimään työmarkkinoiden heikentymisestä, vaikka toisaalta alueen pysyvän väestön kannalta työpaikkoja luulisi riittävän, kun asukkaitakin on vähemmän. Tämä ei kuitenkaan ole todellisuudessa välttämättä paikkaansa pitävää, sillä väkiluvun vähentyessä myös palveluiden, yritysten sekä niihin kohdistuvien työpaikkojen tarve heikkenee. (Kytö & Kral-Leszczynska 2013, 14.)

Kuten aikaisemminkin jo mainittiin, Suomessa vaihdetaan paikkakunnalta toiselle opintojen vuoksi. Nuoret ovat suurin osa kuntien välisistä muuttajista ja yleensä hyvin koulutettuja tai vasta opinpolulle suuntaavia tulevaisuuden työntekijöitä. Näin ollen muuttovoittoiset kunnat keräävät enemmän työntekijöitä, jolloin seurauksena alue saa myös enemmän verotuloja. Lähes poikkeuksetta heidän ansiostaan myös syntyvyys lisääntyy ja alueen väkiluku pysyy kasvu-suuntaisena. Muuttotappiota tekevät kunnat kärsivät asukkaiden vähenemisenä ja ikärakenne jatkaa vanhentumista, jolloin lasten syntyvyys lähtee laskuun. Tällä tavoin lasku saattaa nopeutua entisestään ja kunnan tarjoamia palveluita joudutaan leikkaamaan. (Kytö & Kral-Leszczynska 2013.)

3 Mäntsälän Kunnan esittely

Tässä luvussa esitellään tutkielman kohteena olevaa Mäntsälän kuntaa. Esittelyn tarkoituksena on avata, miten kunnan perustaminen sai alkunsa ja millaisia yleistietoja se pitää sisällään.

3.1 Historia

Vuonna 1585 Mäntsälän kunta perustettiin ja siitä muodostettiin Porvoon kappeliseurakunta. Samalla Mäntsälään rakennettiin ensimmäinen kirkko. Mäntsälästä tuli itsenäinen seurakunta vuonna 1616. Kirkon sijainti on ollut alusta alkaen sama paikka kirkonmäellä. Nykyinen kirkko on tiilestä rakennettu edellisten ollessa puusta rakennettuja. Nykyinen kirkko on neljäs Mäntsälässä. Kirkko on vihitty käyttöön vuonna 1866. Mäntsälän kirkon tunnistaa mistä ilmansuunnasta tahansa tullessa, sillä kirkon torni näkyy kauas. (Jokinen 2016.)

Mäntsälän ensimmäisten vakituisten asukkaiden spekuloidaan saapuneen keskiajalla. Asutus levisi Mustijoen varrelle, joka tänäkin päivänä virtaa kirkonkylän läpi. Siitä on ollut tärkeä kulkuväylä Suomenlahdelta Hämeeseen. Nykypäivänä kyseistä jokea käytetään harrastus- ja virkistyskäyttöön. Mustijoki sopii hyvin noin 80 kilometrin pituudeltaan hyvin esimerkiksi melomiseen ja kalastukseen. Mustijoki virtaa aina Sulkavanjärveltä Suomenlahteen Sköldvikiin. (Jokinen 2016; Vainio 2004, 7.)

Entisaikaan Mäntsälän asukkaiden kauppamatkat suuntautuivat Helsinkiin ja Porvooseen. Lapset kävivät myös koulua näissä kaupungeissa, sillä Mäntsälään perustettiin oma oppikoulu vasta vuonna 1945. Koulua käytiin myös Järvenpäässä. Ensimmäinen kansakoulu perustettiin kirkonkylään 1870-luvulla kirkkoherra Abraham Ehnroosin testamentin avulla. Nykyään Mäntsälässä on vielä 17 kyläkoulua. Pienimmissä kyläkouluissa on noin 20 oppilasta ja suurimassa on noin 200 oppilasta. (Jokinen 2016.)

Mäntsälä oli ennen sotia pitkän ajan maalaiskylä, mutta sotien jälkeen alkoi uudisrakentaminen. Yli 2000 siirtokarjalaista saapui Mäntsälään sotien jälkeen ja heille oli rakennettava uusia koteja ja asutuksia. Mäntsälässä olleita aatelisten omistamien kartanoiden maita lunastettiin maanhankintalain avulla. Näille maille rakennettiin koteja siirtokarjalaisille. Mäntsälän pääväestö on ollut aina äidinkieleltään suomenkielisiä, mutta kartanoissa asuvat aateliset puhuivat ruotsia. (Jokinen 2016.)

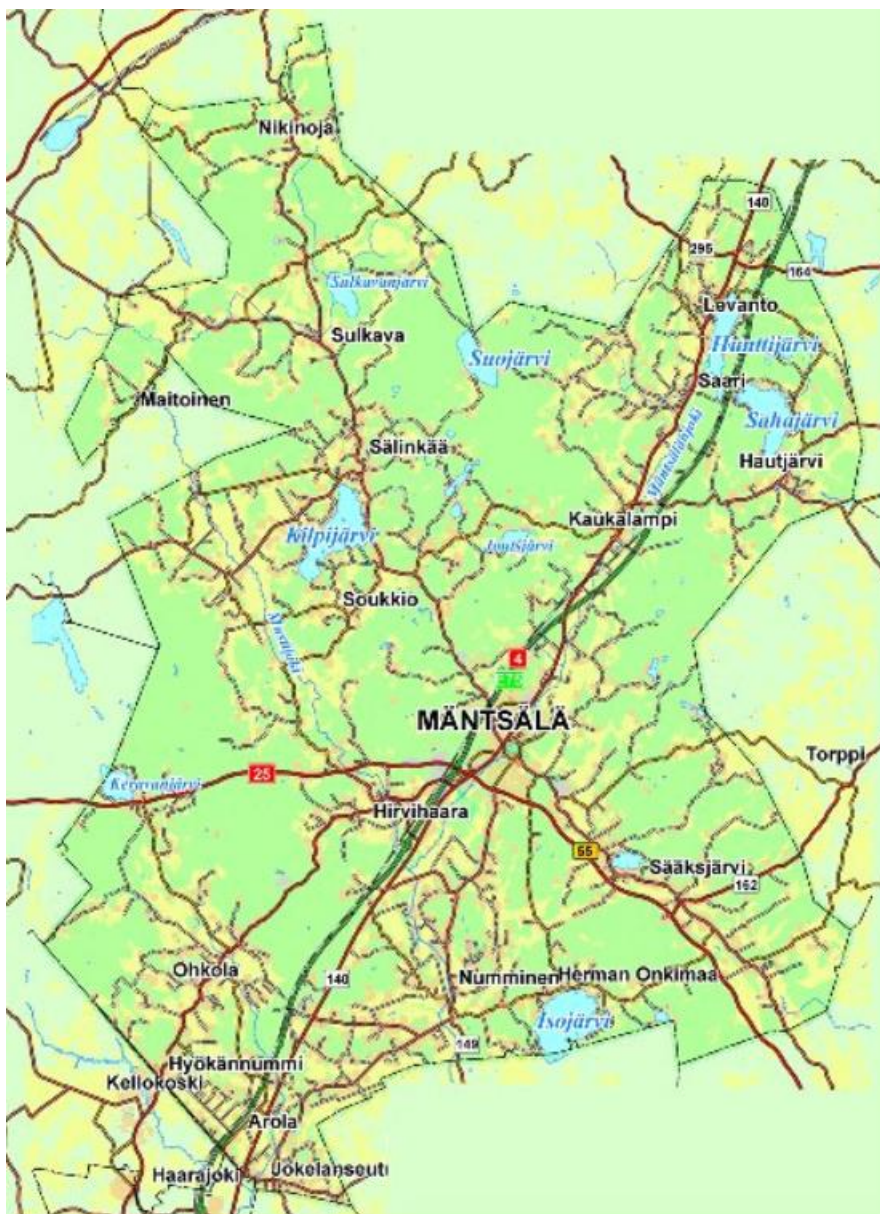
Mäntsälän kapina on myös iso osa kunnan historiaa. Kapinamieliala oli kiristynyt vuosien ajan, jolloin tilanne eskaloitui 27.2.1932 Ohkolan työväentalolla. Ohkolaan kerääntyi noin 400 miestä, joista suurin osa oli mäntsäläläisiä. Miesten joukossa oli myös Lapuan liikkeen kannattajia Mäntsälän lähialueilta. Ohkolassa aiottiin järjestää puhetilaisuus, jonka puhujaksi oli tulossa sosiaalidemokraattien kansanedustaja Mikko Erich. Lapuan liikkeen kannattajat vihasivat Erichiä ja aikoivat estää tilaisuuden väkivalloin. Ohkolassa oli myös paljon poliiseja turvaamassa tilaisuutta, mutta siitä huolimatta tilanne kärjistyi ammuskeluun. Ammuskelu päättyi kenenkään loukkaantumatta. Kapinalliset hajaantuivat ja palasivat kirkonkylään. Kirkonkylässä kapinalliset majoittuivat suojeluskuntien taloon. Tästä alkoi kapinaviikko, jonka aikana lisää kapinallisia saapui Mäntsälään. Kapina päättyi 6. maaliskuuta, jolloin kapinalliset pääsivät presidentti Svinhufvudin kanssa sopimukseen ja joukot saivat palata kotipaikkakunnilleen. (Himberg 2015; Mäntsälä 2016.)

Suurin osa mäntsäläläisistä (67%) saivat toimeentulonsa maanviljelyksestä vielä 1950-luvulla. Nykypäivänä luku on kuitenkin tippunut vain 5,4%. Palvelut ovat suurin toimeentulolähde nykyään ja se työllistää 40% mäntsäläläisistä. Mäntsälän keskustaaajamassa on paljon rakennuksia eri vuosikymmeniltä. Vielä 1960-luvun alussa kirkonkylässä ei ollut pankkien ja liiketalojen lisäksi muita kerrostaloja. Yleisin asumismuoto oli omakotitalot, mitkä muodostavat vieläkin enemmistön Mäntsälän asuntokannasta. Ensimmäinen asuntokerrosta rakennettiin Mäntsälään vuonna 1963. (Jokinen 2016.)

Mäntsälän linja-autoliikenne on tärkeä osa paikkakunnan kehitystä. Mäntsälä on yksi Suomen vilkkaimmista maaseutuasemista, koska suuri osa mäntsäläläisistä käy töissä paikkakunnan ulkopuolella. Mäntsälän nykyinen linja-autoasemarakennus rakennettiin vuonna 1962. Rautatie on myös kohtuullisen uusi kulkumuoto mäntsäläläisille. Rautatie valmistui Mäntsälään syyskuussa 2006. Mäntsälästä on hyvät ja nopeat kulkuyhteydet jokaiseen ilmansuuntaan ja väestöllisesti sen sijainti on hyvä, sillä 100 kilometrin säteellä asuu lähes kaksi miljoonaa ihmistä. (Jokinen 2016.)

3.2 Yleistietoa Mäntsälästä

Mäntsälä on vuonna 1585 perustettu Uudellamaalla sijaitseva kunta, jonka pinta-ala on 596 neliökilometriä. Vuoden 2018 joulukuussa Mäntsälän asukasluku oli 20704 (Mäntsälä 2019b.) ja asukastiheys on 35,82 asukasta neliökilometriä kohden. (Tilastokeskus 2018.) Kuvaan 2 on rajattu Mäntsälän ja muiden naapurikuntien rajakohdat.

Kuva 2: Mäntsälän kartta (Mäntsälä 2019a.)

Mäntsälän kunta sijaitsee Uudellamaalla ja on osa Helsingin seutua. Mäntsälän naapurikuntiin kuuluu Tuusula, Sipoo, Järvenpää, Hyvinkää, Pornainen sekä Orimattila, Hausjärvi, Askola, Kärkölä ja Pukkila. Mäntsälästä 100 kilometrin säteellä asuu lähes kaksi miljoonaa ihmistä, joka kattaa reilut 30 prosenttia Suomen koko väkiluvusta. (Jokinen 2016.)

Mäntsälästä Helsinkiin matkaa kertyy tietä pitkin 61 kilometriä (Etäisyys 2019) ja kunnasta löytyy kulkuyhteydet pääkaupunkiseudulle juna- ja linja-autoliikenteen ansiosta. Mäntsälän linja-autoasema on yksi vilkkaimmista linja-autoasemista maaseudulla, koska suuri osa mäntsäläläisistä käyvät töissä kunnan ulkopuolella. Mäntsälän rautatieasema on ollut käytössä syyskuusta 2006 lähtien. Mäntsälästä pääsee myös hyvin junalla Helsinkiin noin tunnin välein ja matka Helsinkiin kestää noin 45 minuuttia. (Jokinen 2016.) Kuva 3 osoittaa Pääkaupunkiseudun ja muut kehyskunnat, joihin myös Mäntsälän kunta lukeutuu.

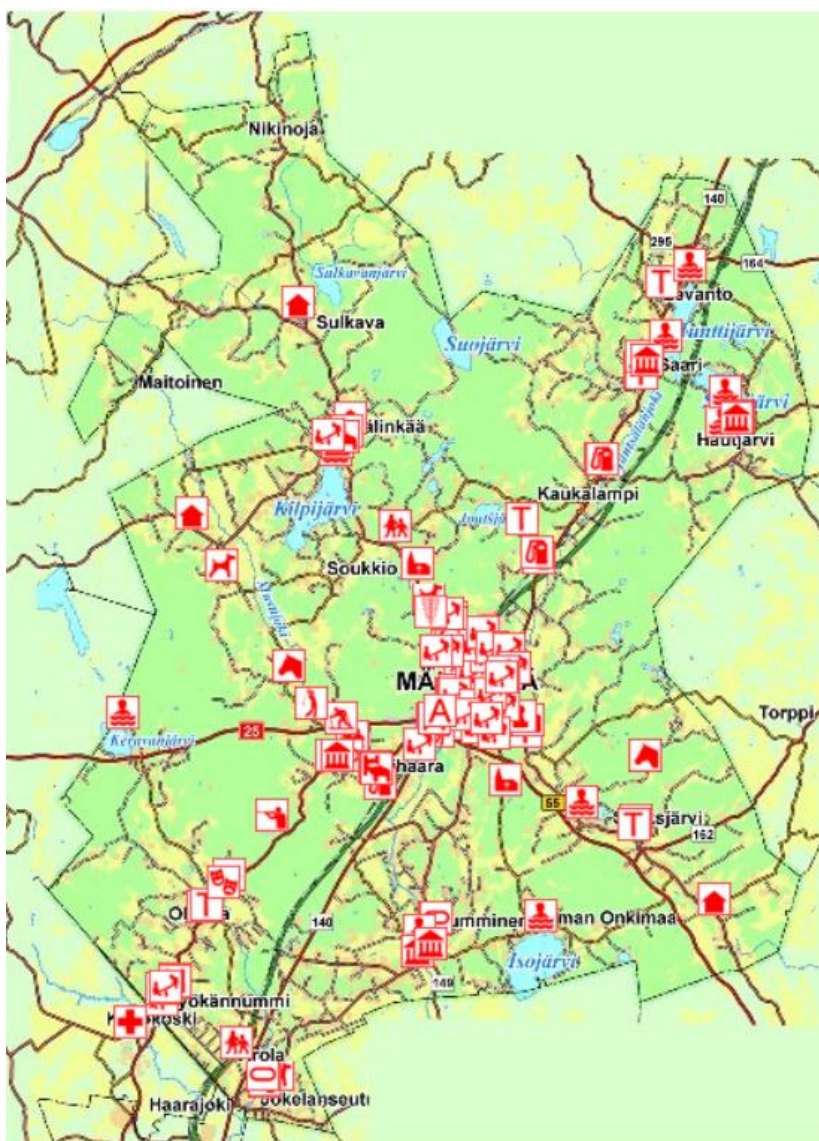

Kuva 3: Pääkaupunkiseutu ja kehyskunnat (Rauhamäki 2013.)

3.3 Palvelut ja kulttuuri

Mäntsälän kunnan palvelut koostuvat pääosin terveys-, kulttuuri, sosiaali- ja koulutuspalveluista. Mäntsälässä on terveysasema, hammashoitola ja työterveysasema. (Mäntsälä 2019c; 2019d; 2019e.) Mäntsälässä on myös 13 päiväkotiä 3-6 vuotiaille lapsille. Keskustassa sijaitseva päiväkoti Myllytonttu tarjoaa myös ilta- ja viikonloppuhoitoa. (Mäntsälä 2019f.) Mäntsälän kunta tarjoaa perusopetusta 14 eri suomenkielisessä koulussa, joista 12 on alakouluja ja kaksi yläkoulua. Kunnassa on myös yksi lukio ja Keudan ammattikoulun kaksi yksikköä Lukkarinpolulla ja Saaren kartanossa. (Mäntsälä 2019g.) Mäntsälän kunnan alueella toimivat myös musiikkiopisto ja kansalaisopisto. (Mäntsälä 2019h.) Mäntsälän kunnan palvelut keskittyvät kirkonkylän alueelle.

Kuvassa 4 esiintyvät ikonit näyttävät miten palvelut jakaantuvat Mäntsälän alueella.

Kuva 4: Mäntsälän palvelut kartalla (Karttatiimi 2019.)

Mäntsälän kunnan kulttuuripalvelut tukevat asukkaiden kulttuuriharrastuksia myöntämällä vuosittaisia kulttuuri- ja kun-avustuksia yhteisöille kulttuuritoimintaa varten. Kunta järjestää harrastajille myös tiloja ja välineitä. Kunnan kulttuuripalvelut toimivat kasvatus- ja sivistyslautakunnan alaisena. (Mäntsälä 2019i.) Mäntsälän kunta palkitsee myös vuoden kulttuuriteon tunnustuspalkinnolla. Kulttuuritekoraati valitsee vuoden kulttuuriteon ja tunnustuksen saaneelle jaetaan rahapalkinto ja Ulla -pysti. (Mäntsälä 2019j.)

Mäntsälän nähtävyyksiin kuuluu myös vahvasti kunnan historiaan vaikuttaneet kartanot, joista monet ovat vielä yksityisomistuksessa. Kuuluisia Mäntsälän alueella olevia kartanoita ovat esimerkiksi: Alikartano, Hirvihaaran kartano, Saaren kartano, Säilinkään kartano ja Mäntsälän kartano. Useat kartanot ovat syntyneet jo 1600-luvulla. (Mäntsälä 2019k.) Mäntsälässä on myös neljä museota: Alikartanon museo, Kirvun pitäjämuseo, Mäntsälän kirkkomuseo ja Sepänmäen käsityömuuseumo (Mäntsälä 2019l.) Ammattitaiteilijoille ja kuvataiteen harrastajille on myös vuonna 1955 perustettu oma yhdistys nimeltä Mäntsälän Taideyhdistys ry. Yhdistys järjestää muun muassa kesäisin erilaisia taidetyöpajoja. Kunnan kulttuuripalveluihin lukeutuu myös neljä eri teatteria: Latoteatteri, Mäntsälän teatteri, Ohkolan teatteri ja Öljymäen kesäteatteri. (Mäntsälä 2018m; 2018n.)

3.4 Väestö

Mäntsälän kunnan väkiluku vuonna 2018 on 20704 (joulukuu). Taulukko 3 kuvaa väestön kehitystä 2000-luvun alusta aina 2018 vuoden joulukuulle. Väkiluku on kasvanut 2000-luvulla runsaasti ja kasvua on nähty aina vuoteen 2017 asti. Tänä aikana väkiluku on kasvanut yli 4000 ihmisellä. Kuitenkin vuonna 2017 väestön kehitys on kääntynyt laskuun. Vuoden 2017 joulukuusta lähtien väkiluku on tippunut 149 ihmisen verran. Suurin yksittäisen vuoden kehitys tapahtui vuonna 2008, kun väkiluku kasvoi 452 ihmisellä. Taulukosta näkee, että väkiluku on aloittanut laskusuhdanteen vuoden 2017 jälkeen, sillä vuonna 2018 väkiluku on laskenut vielä enemmän.

Väestön kehitys vuosittain		
Vuosi	Väestö 31.12	Muutos
2000	16 628	+265
2001	16 908	+280
2002	17 203	+295
2003	17 473	+270
2004	17 899	+426
2005	18 226	+327
2006	18 650	+424
2007	18 980	+330
2008	19 432	+452
2009	19 747	+315
2010	19 975	+228
2011	20 131	+156
2012	20 478	+347
2013	20 534	+56
2014	20 621	+87
2015	20 685	+64
2016	20 853	+168
2017	20 803	-50
2018 (*Joulukuu)	20 704	-99

Taulukko 3: Väestön kehitys vuosittain (Mäntsälä 2019b.)

Taulukko 4 kuvaa Mäntsälän kunnan väestön ikärakennetta 31.12.2017. Taulukosta tulee ilmi, että työikäisiä ja eläkeläisiä on runsaasti enemmän kuin lapsia. Väestöstä yli 25 vuotiaita on 14343 eli 68,9%. Lapsia 0-14 vuotiaita on 4281 eli 20,6% väestöstä. Suurin ikäryhmä on siis 25-64 vuotiaat, joita on yhteensä 10651. Suurimman ikäryhmän osuus väestöstä on 51,2%.

Väestön ikärakenne 31.12.2017		
v.	Määrä	%
0 – 14	4281	20,6
15 – 24	2179	10,5
25 – 64	10651	51,2
65 -	3692	17,7
Yhteensä	20803	100,00

Taulukko 4: Väestön ikärakenne 31.12.2017 (Mäntsälä 2019b.)

4 Tutkimusmenetelmä

Tässä luvussa käsitellään opinnäytetyön tutkielmassa käytettävää tutkimusmenetelmää. Tutkielman tarkoituksena on kartoittaa Mäntsälän kunnan tulomuuttoa ja tarkastella kyselyyn vastanneiden mieltymyksiä muuttoon johtaneista tekijöistä. Analysoitaviin aineistoihin sisältyi Mäntsälän väestönmuutoksen ennakkotietojen kuukausitilasto, sekä ennalta laadittu kysely, joka on toimitettu postitse 2016-2018 välisenä aikana kuntaan muuttaneille henkilöille. Opinnäytetyön tutkimusmenetelmänä käytetään kyselylomaketta, jolloin tutkitaan käytössä olleiden ja kyselyn perusteella saatujen aineistojen pohjalta Mäntsälän kunnan väestönmuutosta. Luvun alussa käsitellään tutkielman suunnittelun luomista vaiheittain, jonka jälkeen siirrytään tutkimusmenetelmänä käytetyn kyselylomakkeen teorian esittelemiseen.

4.1 Tutkielman suunnittelu

Tämän opinnäytetyön tutkielman suunnittelu aloitettiin alustavasti lehtori Petri Oikkosen kanssa tammikuussa 2019, jolloin hän kertoi Mäntsälän kunnan halukkuudesta selvittää tutkimuksen kautta nettomuuton heikkenemisestä. Työelämäedustajan kanssa sovittiin tapaamisen ajankohdaksi 1.2.2019 ja paikaksi Mäntsälän kunnantalo. Palaverissa käytiin hieman läpi aikaisempia opinnäytetöitä ja menetelmiä, miten aikaisemmat tutkimukset ovat suoritettu. Kunnan toimihenkilöiden kanssa laadittiin yhteisesti aikataulu asioiden etenemisen turvaamiseksi. Kyselylomaketta aloitettiin rakentamaan 5.2 ja periaatteella, että kunnan toimihenkilöt kommentoivat tarkennettavia kohtia mahdollisimman kattavan kokonaisuuden saamiseksi. Kyselylomakkeen valmistuminen ja saatekirjeen laatiminen tapahtui 18.2, jolloin voitiin hiljalleen alkaa siirtymään kirjeiden postittamiseen. Kyselyyn vastaaminen tapahtui saatekirjeessä olevan internet-osoitteen kautta ja vastausaikaa oli 17.3 saakka. Tämän jälkeen tuloksia aloitettiin kasaamaan ja jokaisen kysymysohjelmien vastaukset analysoitiin.

4.2 Kyselylomake

Käytimme tutkimusmenetelmänä tässä opinnäytetyössä kyselylomaketta. Kysely on survey-tutkimuksen keskeinen menetelmä. Survey on englanninkielinen termi ja se tarkoittaa kyselyn, haastattelun ja havainnoinnin muotoja, joissa aineistoa kerätään standardoidusti. Kohdehenkilöt muodostavat otoksen tai näytteen tietystä perusjoukosta. (Hirsjärvi & Remes & Sajavaara 1997, 193.) Perinteisen paperilla toteutetun kyselyn rinnalle on nykyisin tullut sähköiset kyselyt. Sähköisen kyselyn voi toteuttaa sähköpostin välityksellä tai sosiaalisen median alustalla. Kysymykset tulee tehdä ja muotoilla huolellisesti, sillä ne luovat perustan tutkimuksen onnistumiselle. Kysymysten muoto tulee olla selkeä, ne eivät saa olla epämääräisiä tai häilyviä eivätkä myöskään johdattelevia. (Valli & Aaltola 2015, 84-85.)

Kyselytutkimuksella voidaan kerätä laaja aineisto nopeasti ja säästää tutkijan aikaa ja väivänäköä. Huolellisesti suunnitellulta lomakkeelta aineisto voidaan käsitellä ja analysoida tehokkaasti. (Hirsjärvi & Remes & Sajavaara 1997, 195.) Kyselylomakkeen alkuun sijoitetaan taustakysymyksiä, jotka tiedustelevat esimerkiksi vastaajan ikää ja sukupuolta. Taustakysymykset toimivat lämmittelykysymyksinä ennen varsinaista aihetta. Taustakysymysten jälkeen kannattaa kyselyyn sijoittaa helppoja kysymyksiä, jotka eivät vielä käsittele arkoja aiheita. Tämä lomakkeen ensimmäinen vaihe luo luottamuksen tutkijan ja tutkittavan välille. Lomakkeessa tulee osoittaa kyselyn mielekkäisyys ja tärkeys ennen etenemistä oleellisiin aihealueisiin. (Valli & Aaltola 2015, 86-87.)

4.2.1 Kyselylomakkeen rakenne

Kyselylomake rakennetaan niin, että vastaajan motivaatiotaso nousee taustakysymysten jälkeen kohti helppoja kysymyksiä mentäessä. Oleelliset kysymykset ja aihealueet tulevat kyselylomakkeen keskivaiheilla, jolloin vastaajan keskittyminen ja motivaatio ovat korkealla. Lomake ei myöskään saa olla liian pitkä, ettei vastaaja luovu vastaamisesta ennen kuin lomakkeeseen on kunnolla tutustuttu. Lomakkeen maksimipituus vaihtelee kohderyhmän mukaan. Maksimipituuteen vaikuttaa esimerkiksi kohderyhmän ikä, lukutaito ja aiheen merkitys vastaajalle. Jos lomake on liian pitkä kohderyhmään nähden, saattaa vastaajan keskittyminen herpaantua ja kysymykseen vastataan ilman kunnollista pohdintaa. Kyselyn luotettavuus kärsii, jos kysymykseen vastataan pohtimatta. (Valli & Aaltola 2015, 86-87)

Likertin asteikko on 5- tai 7-portainen usein käytetty mittari asenteiden ja mielipiteiden mittaamiseen, jossa vaihtoehdot muodostavat nousevan tai laskevan skaalan. (Hirsjärvi & Remes & Sajavaara 1997, 200). Kuvassa 5 on yhdistetty käytäntöön 2019 Mäntsälän tulomuuton kyselylomaketta ja Likertin asteikkoa.

Asuntotarjonta *

	1	2	3	4	5	
Hyvin vähän	☐	☐	☐	☐	☐	Merkittävästi

Terveyspalvelut *

	1	2	3	4	5	
Hyvin vähän	☐	☐	☐	☐	☐	Merkittävästi

Harrastusmahdollisuudet *

	1	2	3	4	5	
Hyvin vähän	☐	☐	☐	☐	☐	Merkittävästi

Liikenneyhteydet *

	1	2	3	4	5	
Hyvin vähän	☐	☐	☐	☐	☐	Merkittävästi

Kuva 5: Esimerkki Likertin asteikosta

4.3 Tutkimusetiikka

Tutkimusta tehdessä tutkijan tulee ottaa huomioon monia eettisiä kysymyksiä. Tutkijan on noudatettava rehellisyyttä, huolellisuutta ja tarkkuutta tutkimustyössä. Tutkijan tulee käyttää tieteellisen tutkimuksen kriteerien mukaisia ja eettisesti kestäviä toimintatapoja tutkimus- tiedonhankinta ja arviointimenetelmissä. Tutkimus tulee raportoida, suunnitella ja toteuttaa tieteelliselle tiedolle asetettujen vaatimusten mukaan. Tutkimusryhmän oikeudet, asema, vastuut ja velvollisuudet tulee kirjata kaikkien osapuolten hyväksymällä tavalla. (Hirsjärvi & Remes & Sajavaara 1997, 23-24.) Tutkijan on tutustuttava samaa aihetta koskeviin aikaisempiin tutkimusaineistoihin ja julkaisuihin. Tällä tavoin tutkija pystyy suunnittelemaan tutkimusinstrumenttinsa ja tunnistamaan tutkimuksen aukot. (Borg, 2010.)

5 Mäntsälän muuttoliike

Tässä luvussa käsitellään opinnäytetyön tutkimuksen tulokset. Luvussa esitellään opinnäytetyössä hyödynnettyä aineistoa, joka sisältää Mäntsälän väestönmuutoksen ennakkotiedot joulukuulta 2018 sekä kyselylomakkeesta saatuja vastauksia. Aluksi pohjustetaan kunnan ennakkotietojen sisältöä, millä tavalla tutkimuksen kohteena olevan kunnan väestö on muuttunut ja miltä tilastot näyttävät verrattaessa muihin pääkaupunkiseudun kuntien lukuihin. Seuraavaksi jatketaan tulomuutto-kyselyn vastauksien purkamisella ja pyritään selvittämään ratkaisevia tekijöitä, jotka ovat olleet avainasemassa muuttopäätöksen hetkellä.

5.1 Väestönmuutosten ennakkotiedot

Mäntsälän väestön määrä oli vuoden 2016 alussa 20685 ja joulukuun 2018 loppuun mennessä luku oli 20704. Vuosien 2016 ja 2018 aikana Mäntsälän väkiluku laski näin ollen 29 ihmisellä. Korkein väkiluku on ollut vuoden 2016 lopulla, kun vertaillaan vuosituhannen vaihteesta vuoden 2018 loppuun saakka. Taulukosta 5 nähdään Mäntsälän väestönmuutosta vuoden 2018 aikana. Mäntsälässä kuntien välinen nettomuutto on ollut tappiollista ja edelleen laskemaan päin sekä vuonna 2017, että 2018. Jätettäessä maahan- ja maastamuutto pois laskelmista, vuonna 2017 kuntaan muutti kaiken kaikkiaan 1193 asukasta, kun taas poismuuttajien määrä oli 1284 henkilöä. Joulukuun loppuun 2018 mennessä poismuuttaneiden lukumäärä oli 1256 asukasta ja tulomuuttaneita 1174 asukasta. Vuodet 2017 - 2018 ovat olleet muuttovoitollisesti tappiollisia. 2017 muuttovoitto oli -46 ja laskien entisestään vuoteen 2018, jolloin muuttovoitto oli -98. Väestön määrää on laskenut myös syntyvyyden väheneminen verrattuna kuolemiin, sekä maastamuutto. (Mäntsälä 2019b.)

2017	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Tulo-muutto	Lähtö-muutto	Maahan-muutto	Maasta-muutto	Väkiluvun korjaus	Väestön-lisäys	20853
Tammi	11	21	96	62	18	3		39	20892
Helmi	18	12	73	86	28	4		17	20909
Maalis	15	15	86	91	2	3		-6	20903
Huhti	16	25	84	81	2	0		-4	20899
Touko	12	11	130	86	0	3		42	20941
Kesä	13	9	120	119	3	1		7	20948
Heinä	17	15	100	123	7	5		-19	20929
Elo	18	13	139	185	4	4		-41	20888
Syys	17	10	102	131	3	0		-19	20869
Loka	22	19	115	81	2	1		38	20907
Marras	18	21	64	109	0	2		-50	20857
Joulu	11	14	84	130	4	2	-7	-54	20803
YHTEENSÄ	188	185	1193	1284	73	28		-7	-50
							muutos-%	-0,2	
Syntyvyyden enemmyys	3		Muuttovoitto			-46	muuttovoittc	-0,2	
			Kuntien välinen muuttoliike			-91			

2018	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Tulo-muutto	Lähtö-muutto	Maahan-muutto	Maasta-muutto	Väkiluvun korjaus	Väestön-lisäys	20803
Tammi	20	24	100	114	0	2		-20	20783
Helmi	14	14	79	77	1	5		-2	20781
Maalis	16	21	62	88	5	3		-29	20752
Huhti	14	14	91	102		4		-15	20737
Touko	22	10	94	109				-3	20734
Kesä	10	11	141	101	1	3		37	20771
Heinä	15	11	135	109	5	10		25	20796
Elo	12	13	108	139		2		-34	20762
Syys	13	14	66	125	1	3		-62	20700
Loka	16	15	85	103	4	2		-15	20685
Marras	9	11	118	118	4			2	20687
Joulu	9	13	95	71		3		17	20704
YHTEENSÄ	170	171	1174	1256	21	37	0	-99	
							muutos-%	-0,5	
Syntyvyyden enemmyys	-1		Muuttovoitto			-98	muuttovoittc	-0,5	
			Kuntien välinen muuttoliike			-82			

Taulukko 5: Mäntsälän kunnan väestönmuidosten kuukausitilastot vuosina 2017-2018. (Mäntsälä 2019b.)

Pääkaupunkiseudulla Mäntsälän lisäksi myös Hyvinkää, että Pornainen ovat tehneet tappiota väestönmäärässä vuosina 2017 - 2018 välillä. Taulukossa 6 on lueteltuna Pääkaupunkiseudun kuntien väestönmuidoksia. Mäntsälän ja Hyvinkään muutosprosentit näyttävät näin ollen 0,5% ja Pornaisella 0,9%. Listan kärkipäässä ovat Kerava, jonka väestönmuidosprosentti on 2,0% sekä Järvenpää, joka on kasvanut niin ikään 2,0 %. Taulukossa ilmoitetuista kunnista Mäntsälän kuntien välinen nettomuidto (-82) joulukuun 2018 ennakkotietojen mukaan tilastossa kolmanneksi heikoin vain Hyvinkään (-225) ja Tuusulan (-149) jälkeen.

Väestönmuutosten ennakkotiedot tapahtumakuukauden mukaan kunnittain 2018

Joulukuu 2018 ennakkotieto									
	31.12.2016	31.12.2017	Syntyneiden enemmyys	Kuntien välinen nettomuutto	Netto- maahan- muutto	korjaus	Väestön- lisäys	muutos-%	2018
Hyvinkää	46 596	46 739	-55	-225	59		-221	-0,5	46 518
Järvenpää	41 529	42 572	115	666	68		849	2,0	43 421
Kerava	35 511	35 554	39	594	92		725	2,0	36 279
Kirkkonummi	39 033	39 170	133	-81	53		105	0,3	39 275
Mäntsälä	20 853	20 803	-1	-82	-16		-99	-0,5	20 704
Nurmijärvi	42 010	42 159	82	407	29		518	1,2	42 677
Pornainen	5 108	5 121	-1	-48	1		-48	-0,9	5 073
Sipoo	19 922	20 310	19	304	10		333	1,6	20 643
Tuusula	38 588	38 646	65	-149	82		-2	0,0	38 644
Vihti	28 967	29 054	35	83	56		174	0,6	29 228

Taulukko 6: Väestönmuutosten ennakkotiedot tapahtumakuukauden mukaan kunnittain 2018 (Mäntsälä 2019b.)

5.2 Mäntsälän tulomuuton syyt - kyselylomake

Mäntsälän tulomuuttoon johtavista tekijöistä tehtiin helmikuussa 2019 kyselylomake, joka postitettiin saatekirjeen saattamana 2016 - 2018 välisenä aikana kuntaan muuttaneille henkilöille. Saatekirjeessä ilmoitettiin internet-osoite, jonka takaa kyselyyn pystyi vastaamaan. Kirjeitä postitettiin yhteensä 1493 kappaletta ja vastauksia saatiin kaiken kaikkiaan 221.

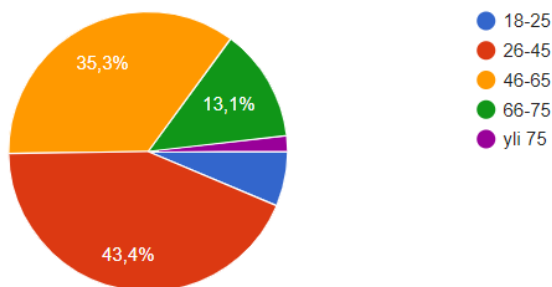
Kyselyn tarkoituksena pyrittiin tarkemmin kartoittamaan Mäntsälään muuttaneilta, mitkä tekijät vaikuttivat paikkakunnan valintaan, ovatko ajatukset pysyneet samanlaisina ja minkälaisia mahdollisia parannusehdotuksia löytyisi. Kyselyssä selvitettiin lisäksi asumismuotoa, muuttaneiden henkilöiden aikaisempaa paikkakuntaa ja palveluiden kokemuksista. Kyselylomakkeen kysymyksissä oli tarkoituksena saada mahdollisimman helposti ymmärrettäviä ja laadukkaita vastauksia. Kysymykset laadittiin avoimesti kirjoitettaviin, monivalinta- ja lineaarisiin osioihin ja kysymyksiä oli kaikkiaan 19 kappaletta.

5.2.1 Kyselylomakkeen taustatietoja käsittelevät kysymykset

Kyselylomakkeen ensimmäiset kysymykset tiedustelevat vastanneiden taustatietoja. Taustatietoihin liittyviä kysymyksiä on 11 kappaletta. Kuvio 3 kuvaa vastanneiden ikäjakaumaa. Suurin ikäryhmä vastanneista 43,4 prosentilla oli 26-45 vuotiaat. 46-65 vuotiaita oli 35,3% ja kolmanneksi suurin ikäryhmä oli 66-75 vuotiaat 13,1% vastanneista. Koulutustasoltaan (kuvio 4.) suurin osa vastanneista 51,6% oli käynyt toisen asteen koulutuksen. Alemman korkeakoulun oli käynyt 28,1% ja ylemmän korkeakoulun 14%. Pelkästään peruskoulun käyneitä vastanneista oli 14,9%.

1. Ikä

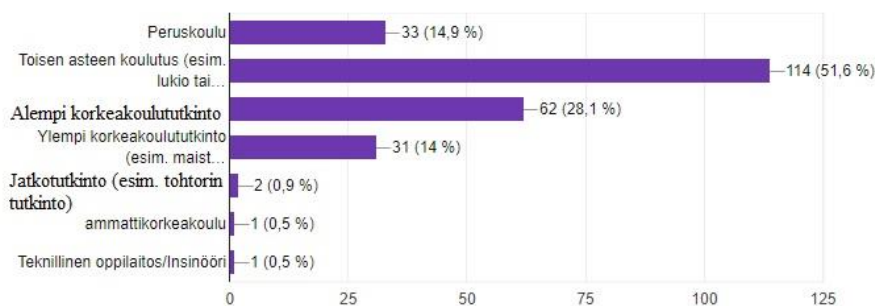
221 vastausta

Kuvio 3. Kyselyyn vastanneen ikä

2. Koulutustaso

221 vastausta

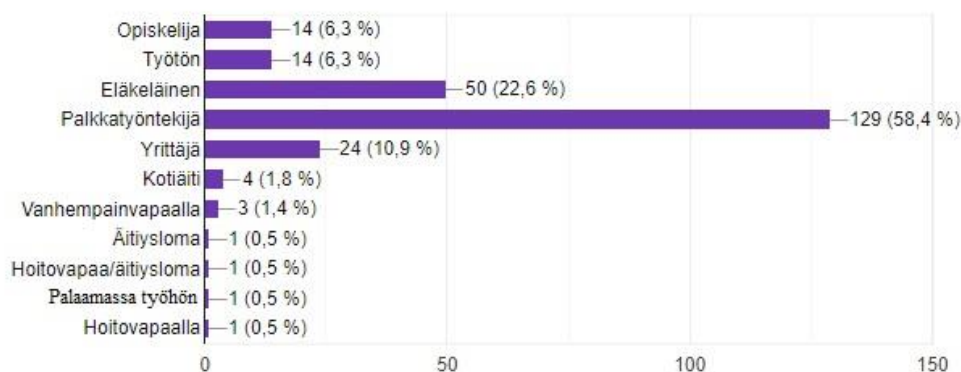

Kuvio 4. Vastanneen koulutustaso

Vastaajien tämän hetkinen tilanne (kuvio 5) kertoo suurimman osan vastaajista 58,4% olevan palkkatyössä. Eläkeläisiä on 22,6% ja opiskelijoita ja työttömiä on sama määrä 6,3%. Yrittäjien osuus vastanneista on 10,9%. Vastaajien vuositulot (kuvio 6) jakautuu niin, että suurin osa 39,8% tienaa 30 000-50 000€. 10 000-30 000€ tienavia on 34,8% ja yli 50 000€ tienavia on 14,9%. Vastanneista alle 10 000€ tienasi 10,4%.

3. Tämän hetkinen tilanteenne

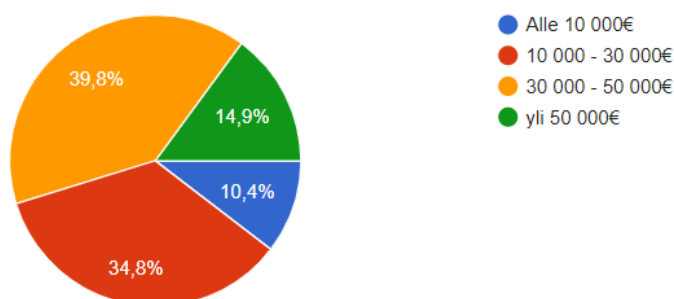
221 vastausta

Kuvio 5. Vastanneen tämän hetkinen tilanne

4. Vastaajan vuositulot

221 vastausta

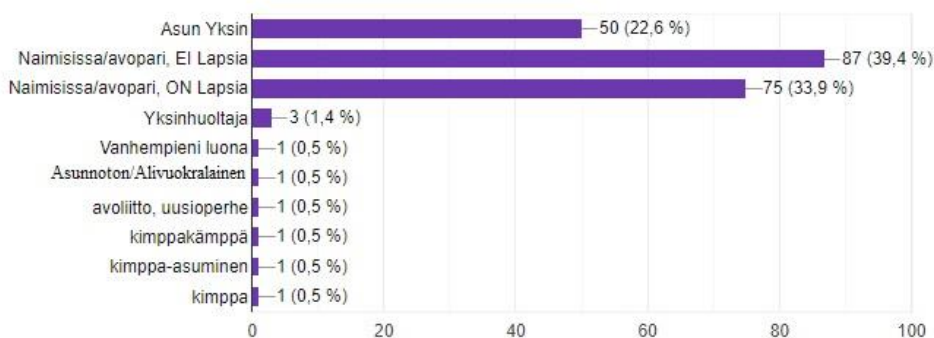

Kuvio 6. Vastanneen vuositulot

Vastaajien taloustyyppi (kuvio 7) ei vaihtelee hirveästi prosenttien mukaan. Vastaajista suurin osa 39,4% on naimisissa tai avoparina asuva, joilla ei ole lapsia. Toiseksi suurin osa noin kuusi prosenttia pienempi ryhmä on naimisissa tai avoparina asuva, joilla taas on lapsia. Tästä ryhmästä koostuu 33,9% vastaajista. Yksin asuvia vastanneista on 22,6%. Yksinhuoltajaperheitä vastanneista oli hyvin pieni osa. Yksinhuoltajaperheistä koostui vain 1,4% vastanneista. Kimppa-asumisen osuus 1,5% oli myös todella pieni osa vastanneista.

5. Taloustyyppi

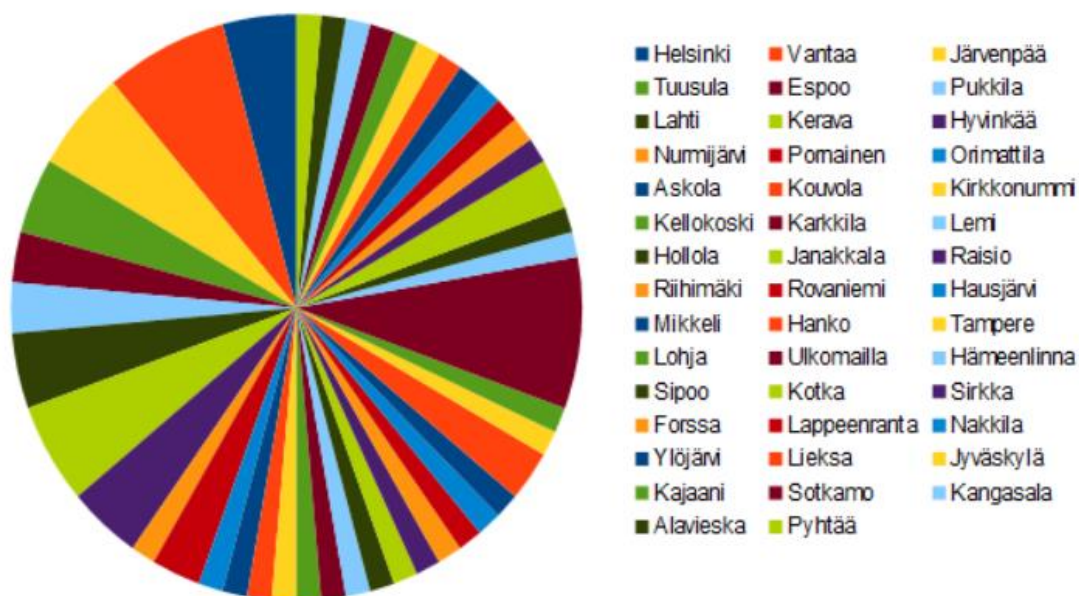
221 vastausta

Kuvio 7. Vastanneen taloustyyppi

Kysyttäessä, mistä vastaajat ovat muuttaneet Mäntsälään saadaan mielenkiintoisia vastauksia. Kuvio 9 osoittaa 33 eri paikkakuntaa, joista vastaajat ovat Mäntsälään muuttaneet. Mäntsälän lähikunnista koostuu suuri osa kuvio prosentista. Näihin kuntiin kuuluvat esimerkiksi Tuusula, Nurmijärvi, Sipoo ja Järvenpää. Helsingistä, Vantaalta ja Espoosta muuttaneita on myös merkittävä määrä. Kauempaa Suomesta Mäntsälään tulijoita on muun muassa Lappeenrannasta, Tampereelta ja Jyväskylästä. Nämä ovat kuitenkin yksittäisiä vastauksia, joten niistä ei voi vielä suurempaa muuttoliikettä päätellä. Vastanneista on yllättäen suuri osa asunut ulkomailla ennen muuttoa Mäntsälään. Kuviosta tulee selvästi ilmi ulkomailta muuttaneiden osuus. Vastaajia oli asunut muun muassa Thaimaassa, Sveitsissä ja Belgiassa.

6. Millä paikkakunnalla asuitte ennen Mäntsälään muuttoa?

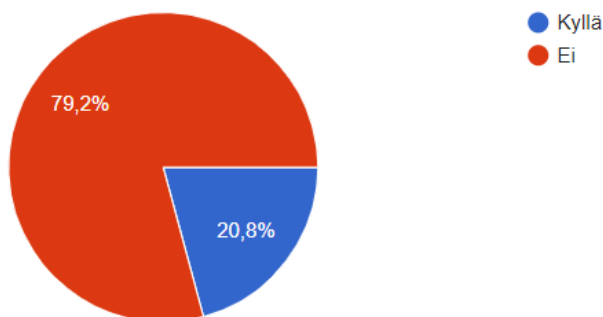

Kuvio 8. Millä paikkakunnalla asuitte ennen Mäntsälään muuttoa?

Mäntsälässä aiemmin asuneita oli selvästi vähemmän kuin Mäntsälään ensi kertaa muuttaneita (kuvio 9). Vastaajista 79,2% ei ole aikaisemmin asunut Mäntsälässä, vaan on muuttanut sinne erinäisistä syistä. Vastaajat olivat Mäntsälään muuton syiksi kertoneet esimerkiksi omakotitalon ostamisen tai yleisesti suurempaan asuntoon muuttamisen. Lyhyempi matka työpaikalle oli myös yksi merkittävä syy. Kuvio 10 kertoo, että vastaajista 72,4% asuu omistusasunnoissa. Mäntsälän omistusasuntojen hintataso on halvempi verrattuna esimerkiksi pääkaupunkiseutuun, joten se on varmasti yksi merkittävimmistä syistä Mäntsälään muuttaessa.

7. Olitteko aiemmin asunut Mäntsälässä?

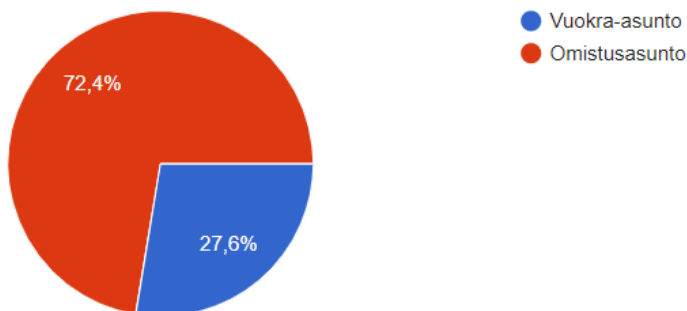
221 vastausta

Kuvio 9. Olitteko aiemmin asunut Mäntsälässä?

8. Nykyinen asumismuoto?

221 vastausta

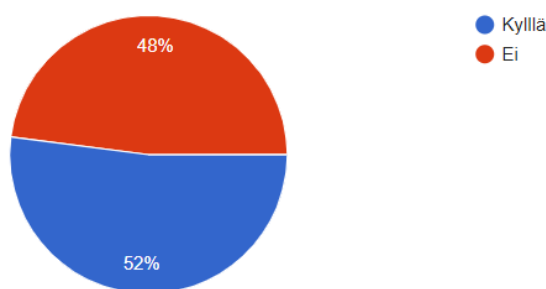

Kuvio 10. Vastanneen nykyinen asumismuoto

Mäntsälän hintatason vaikutus melkein tasan valintapäätöstä tehtäessä. Mäntsälään muuttaneista 52% (kuvio 11) sanoo hintatasolla olleen vaikutusta päätökseen. Vastaaajista 54% (kuvio 12) kertoo Mäntsälän olleen ensisijainen vaihtoehto muuttoa tehtäessä. Mäntsälän toiseksi vaihtoehdoksi ottaneita oli 32,6% ja kolmantena vaihtoehtona Mäntsälän valinneita oli 12,7%. Kuvio 13 osoittaa, että suurin osa Mäntsälään muuttaneista 61,5% on saapunut tilanteen sanelemana ja loput 38,5% ovat päätyneet sinne kompromissiratkaisuna.

9. Oliko Mäntsälän asuntojen hintatasolla vaikutusta valintapäätökseen?

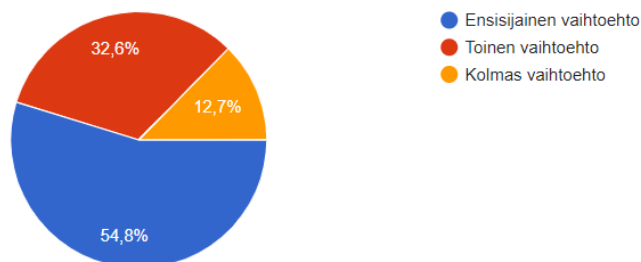
221 vastausta

Kuvio 11. Oliko Mäntsälän asuntojen hintatasolla vaikutusta valintapäätökseen?

10. Oliko muutto Mäntsälään ensisijainen vaihtoehto, vai oliko Mäntsälä vasta 2/3 vaihtoehto?

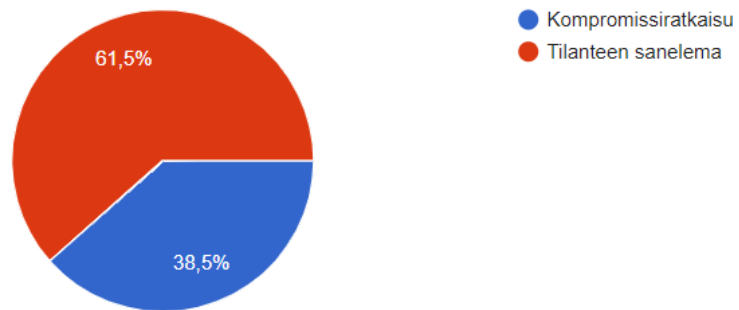
221 vastausta

Kuvio 12. Oliko Muutto Mäntsälään ensisijainen vaihtoehto, vai oliko Mäntsälä vasta 2/3 vaihtoehto?

11. Oliko Mäntsälä kompromissiratkaisu vai tilanteen sanelema?

221 vastausta

Kuvio 13. Oliko Mäntsälä kompromissiratkaisu vai tilanteen sanelema?

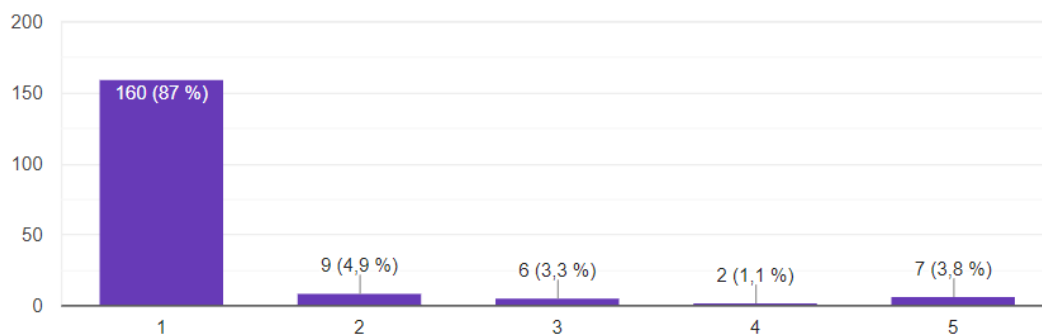
5.2.2 Tärkeimmät syyt tulomuutolle

Kyselyn kohdassa 12. pyrittiin selvittämään viisi tärkeintä syytä henkilöiden tulomuutolle. Kysymykseen oli mahdollista vastata asteikolla 1-5, jolloin 1 oli vähiten tärkeä ja 5 tärkeä. Suuria eroja vastauksien välille ei syntynyt, kuin muutamassa kohdassa. Suurin osa vastaajista ei pitänyt opiskelua (184 vastausta) eikä itsenäistymistä (187 vastausta) tärkeänä syynä muuttamiselle.

12. Valitse MAX 5 tärkeintä syytä muuttollesi

Opiskelu (esim. opiskelupaikan saaminen)

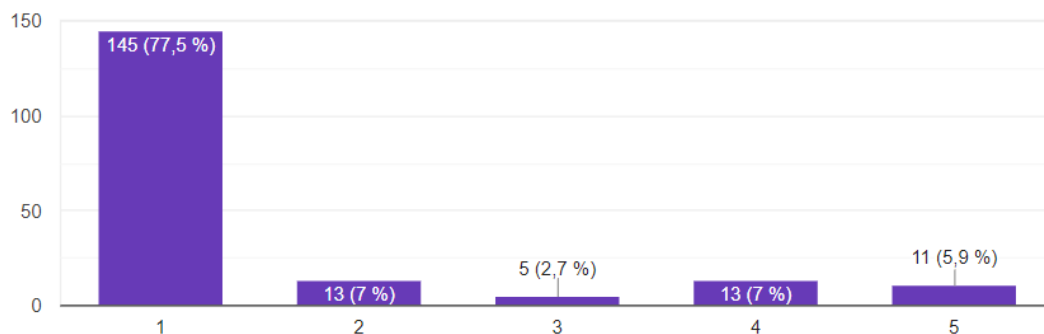
184 vastausta

Kuvio 14. Opiskelu (esim. opiskelupaikan saaminen)

Itsenäistyminen

187 vastausta

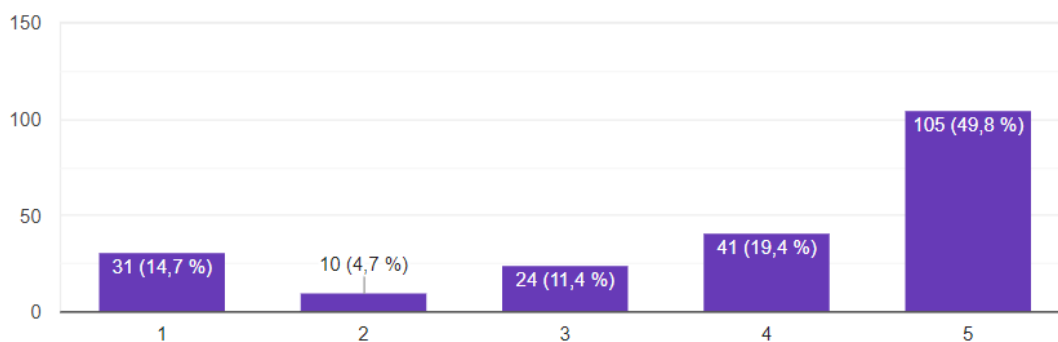
Kuvio 15. Itsenäistyminen

Asunnon vaihtoon perustuva kysymys keräsi tutkimuksessa eniten vastauksia. Kaaviosta 4. nähdään, että 211 vastanneesta 105 henkilöä (49,8 %) piti asunnon koon tai mukavamman asuinalueen tärkeänä syynä. Loput äännet jakautuivat vähiten tärkeästä (14,7 %) melko tärkeän välille 19,4 %). Kuvio 17. osoittaa, että 186 vastaajan mielestä työpaikan saaminen oli 62,4 % mielestä vähiten tärkeä.

Mikäli henkilö vastasi asunnon vaihto kysymykseen tuli vastaajan hieman perustella vastaustaan avoimessa tekstikentässä. Avoimesti kirjoitettuja vastauksia saatiin 98 kappaletta ja perustelut jakautuivat todella moniin syihin, mutta samojakin vastauksia saatiin reilusti. Useimmilla vastaajilla oli asunnon vaihtamiseen syinä halu muuttaa isompaan asuntoon ja päästä asumaan maaseudulle luonnonläheisyyteen. Asumismuodoista eniten perusteluita sai omistusasunto ja oman rakentaminen tai valmiiseen omakotitaloon muuttaminen oli useimmille mieleisin asuminen tapa. Vuokra-asuntoihin muuttaneita houkutteli edullisempi vuokrahinta aikaisempaan asuntoon nähden, muutos elämäntilanteessa sekä rauhallisempi asuinympäristö. Muutamia henkilöitä halusivat vaihtaa asuntoaan edellistä pienempään. Vastaavasti osalla henkilöistä aikaisempi asunto jäi pieneksi esimerkiksi perheenisäyksen vuoksi, jolloin suurempi asunto oli luonnollisesti välttämätön valinta.

Asunnon vaihto (esim. isompi/pienempi asunto, mukavampi asuinalue)

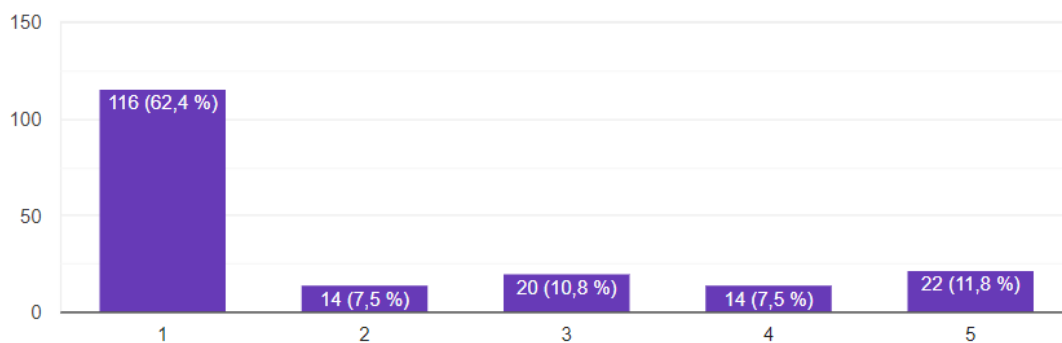
211 vastausta

Kuvio 16. Asunnon vaihto (esim. isompi/pienempi asunto, mukavampi asuinalue)

Työpaikan saaminen

186 vastausta

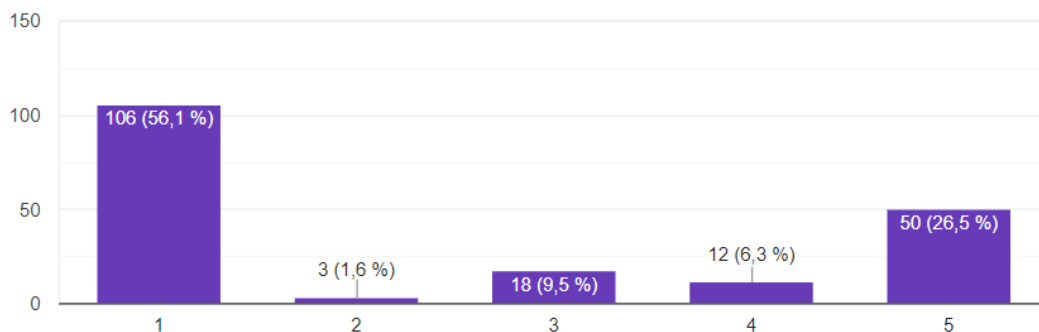

Kuvio 17. Työpaikan saaminen

Perhesuhteisiin liittyviin kysymyksiin vastasi 189 henkilöä, joista suurin osa vastasi muuton syyn olleen vähiten tärkeä tai tärkeä. Kaaviosta 6. nähdään, että perhesuhteiden muutos oli vähiten tärkeää 106 vastanneelle, kun taas 50 piti muuttoa yhtenä merkittävimpänä syynä. Omien vanhempien tai lasten asuminen Mäntsälässä ei vaikuttanut tulomuuttoon 66,1 % vastanneelle ja 26,5 % piti sitä tärkeänä osana muuttoperusteessa.

Perhesuhteiden muutos (esim. avioliitto/avoliitto/seurustelu)

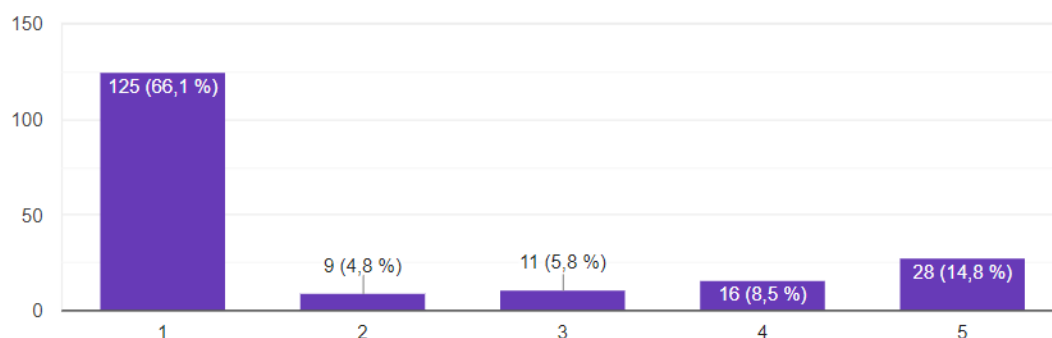
189 vastausta

Kuvio 18. Perhesuhteiden muutos (esim. avioliitto/avoliitto/seurustelu)

Vanhemmat/lapset asuvat Mäntsälässä

189 vastausta

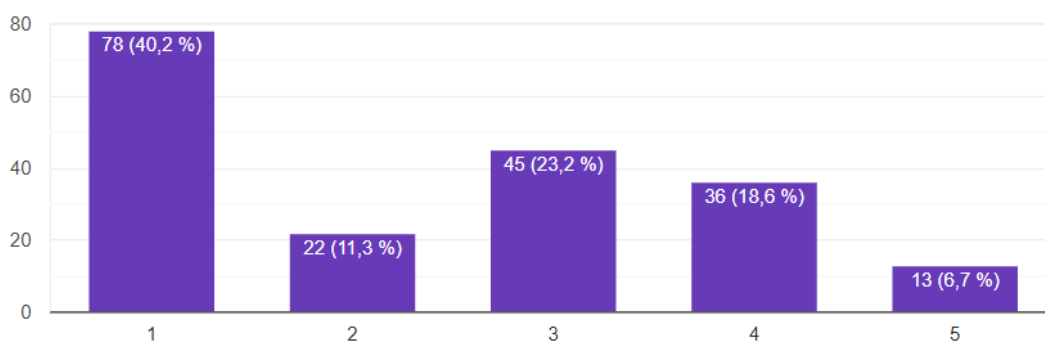

Kuvio 19. Vanhemmat/lapset asuvat Mäntsälässä

Vaihtelun halua kysyttäessä vastausten jakaantumisista tapahtui runsaasti. 194 tähän kysymykseen vastanneesta 40,2 % ei kokenut vaihtelun vaikuttaneen suuresti paikkakunnan vaihtamiselle. Seuraaviin asteikkoihin (kohdat 2-4) vastanneiden mielestä vaihtelulla on ollut kohtalainen vaikutus, mutta 6,7 % vastaajista pitivät vaihtelun halua tärkeänä.

Vaihtelun halu

194 vastausta

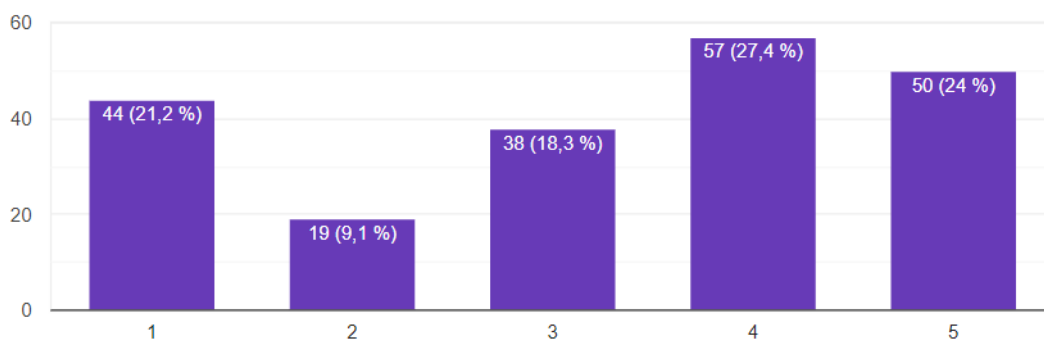

Kuvio 20. Vaihtelun halu

Kaaviossa 9. asuin ympäristön muutostarpeeseen vastauksia saatiin 208 henkilöltä, jolle muutto oli viiden tärkeän syyn joukossa. Vastauksien jakaantumista tapahtui monipuolisesti jokaiselle asteikolle. Suurin osa vastanneista (4-5) piti erilaiseen asuin ympäristöön muuttamista lähes tärkeänä tai tärkeänä syynä. Kaaviosta 10. nähdään Mäntsälän kunnan tarjoamien palveluiden merkitys yhdeksi muutonsyiksi. 203 vastanneista 63 ei pitänyt palveluiden juurikaan vaikuttaneen muuttopäätökseen. 51 henkilöä koki palvelut melko tärkeäksi ja 22 puolestaan tärkeäksi.

Asuin ympäristön muutostarve

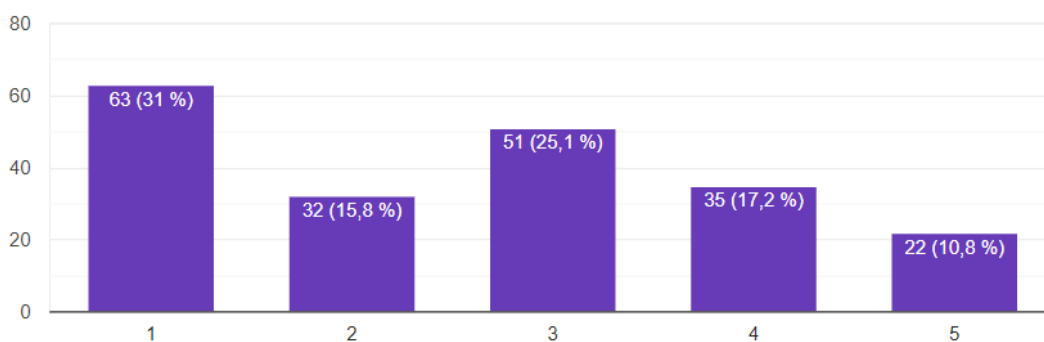
208 vastausta

Kuvio 21. Asuin ympäristön muutostarve

Palvelut

203 vastausta

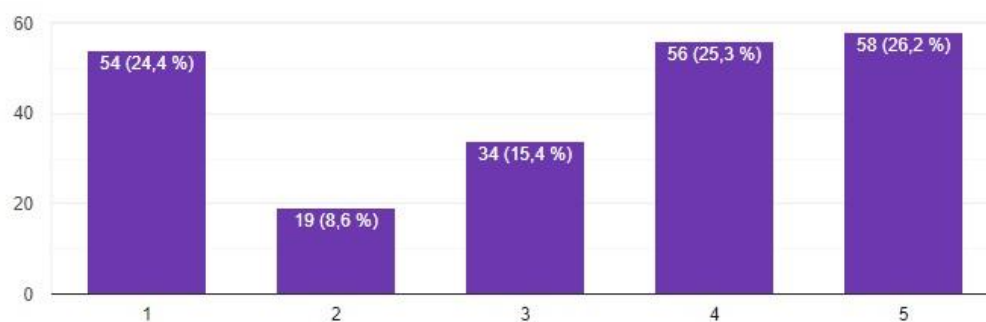
Kuvio 22. Palvelut

Vastaajille yksi tärkeistä muuton syistä on ollut asuntotarjonta. Kaikista vastaajista yli puolet 66,9% (kuvio 23) merkkasivat asuntotarjonnan tärkeysasteikolla kohtiin 3-5. Terveyspalvelut eivät olleet tärkeimpien syiden listalle korkealla. Kuvio 24 osoittaa, että vastaajista 33,5% piti sitä vähiten tärkeänä. Koko vastaajakunnasta 80,1% merkkasi terveyspalvelut kohtiin 1-3.

13. Miten seuraavat asiat vaikuttivat päätökseenne muuttaa Mäntsälään?

Asuntotarjonta

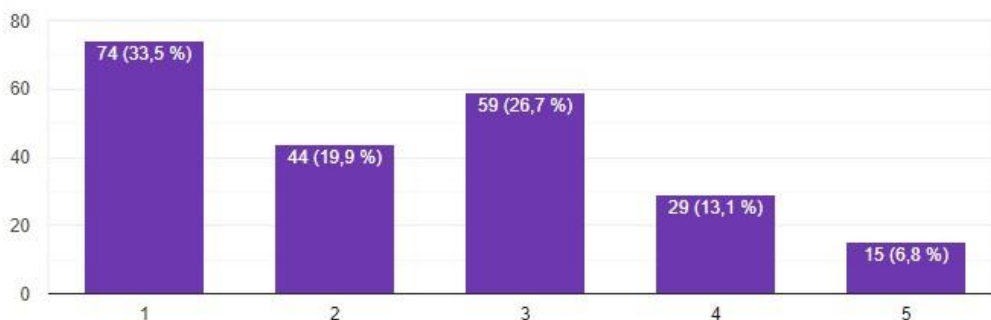
221 vastausta

Kuvio 23. Asuntotarjonta

Terveyspalvelut

221 vastausta

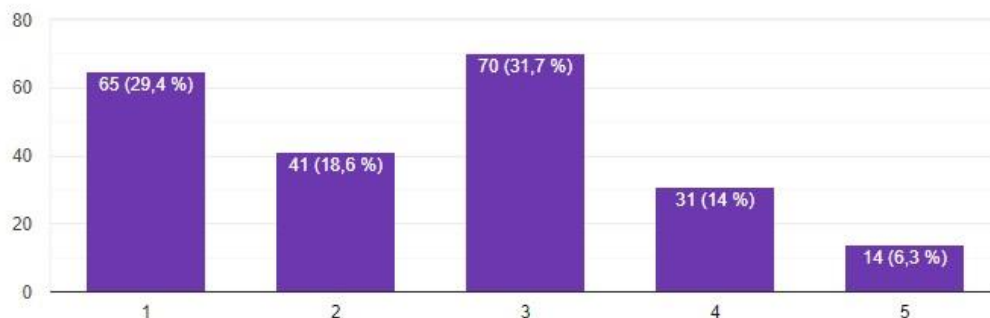

Kuvio 24. Terveyspalvelut

Harrastusmahdollisuudet eivät myöskään olleet tärkeimpien syiden listalla, sillä selvä enemmistö 79,7% (kuvio 25) on vastannut ne tärkeysjärjestyksessä kohtiin 1-3. Liikenneyhteyksien kohdalla vastaukset ovat jakautuneet tasaisesti, mutta silti enemmistö 66,5% (kuvio 26) pitää niitä tärkeinä. Mäntsälästä on kuitenkin hyvät kulkuyhteydet lähikuntiin ja pääkaupunkiseudulle julkisen liikenteen ja moottoritien ansiosta.

Harrastusmahdollisuudet

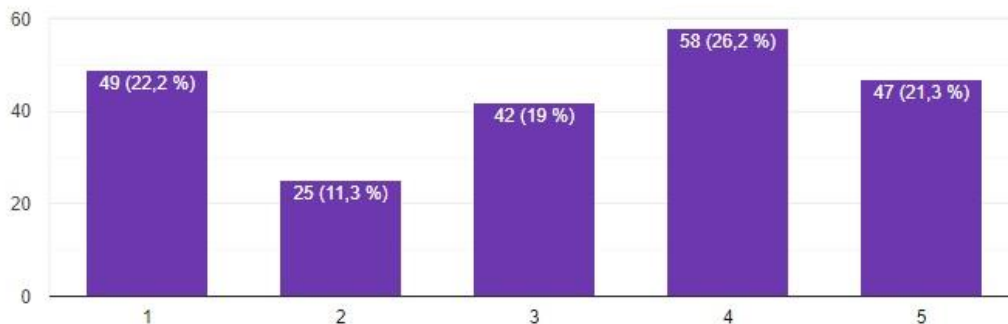
221 vastausta

Kuvio 25. Harrastusmahdollisuudet

Liikenneyhteydet

221 vastausta

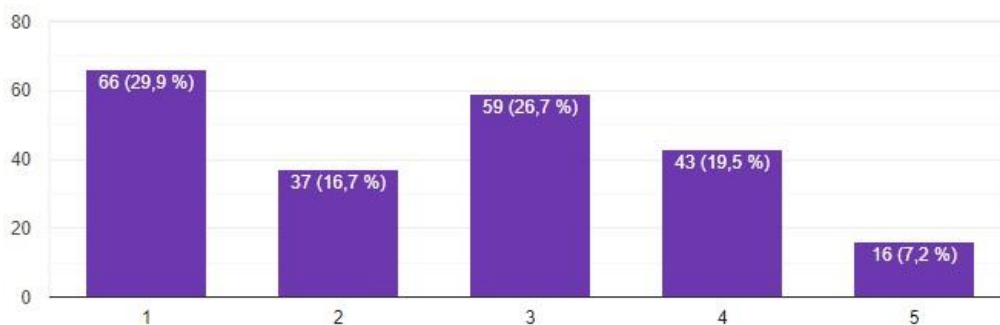

Kuvio 26. Liikenneyhteydet

Kaupallisiin palveluihin on vastattu niiden olevan vähemmän tärkeitä. Kuviossa 27, on vastattu 29,9% kohtaan vähiten tärkeä. Koko vastaajakunnasta 73,3% on merkannut kaupalliset palvelut kohtiin 1-3. Luontoa ja ympäristöä on taas hehkutettu selkeästi vastausprosentteissa. Kuvio 28 osoittaa, että vastaajista 33% on merkannut luonnon ja ympäristön olevan tärkein asia Mäntsälään muutolle. Kaikista vastauksista 62% on vastannut kysymyksessä kohtiin 4-5.

Kaupalliset palvelut

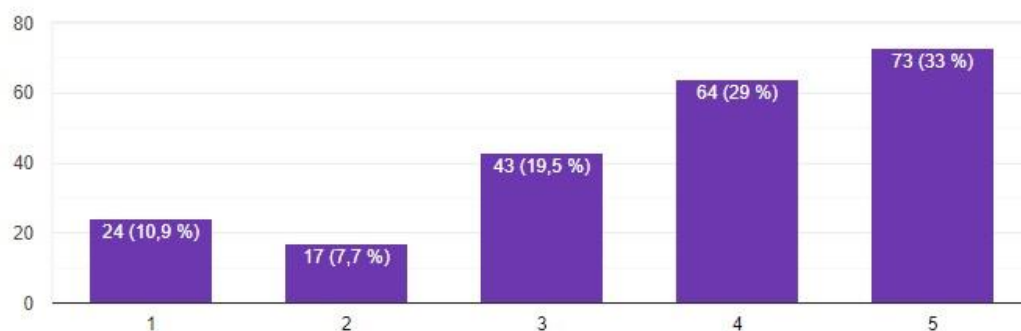
221 vastausta

Kuvio 27. Kaupalliset palvelut

Luonto / ympäristö

221 vastausta

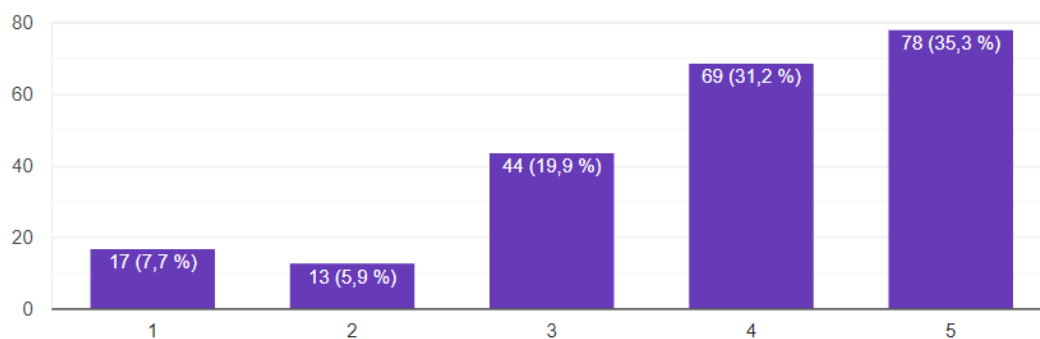

Kuvio 28. Luonto / ympäristö

Kuvio 29 osoittaa nykyisen asunnon sijainnin olevan todella tärkeää Mäntsälään muuttaneille. Sijainnin tärkeyteen vaikuttavia tekijöitä on useita ja vastaajista 35,8% on vastannut nykyisen asunnon sijainnin tärkeimmäksi syyksi. Koko otannasta 86,4% vastasi asunnon sijainnin tärkeyden kohtiin 3-5. Päiväkotipalvelut olivat taas yksi vähiten tärkeimmistä syistä muutolle. Kuvio 30 osoittaa, että vastaajista 73,8% vastasi niiden olevan vähiten tärkeä.

Nykyisen asunnon sijainti

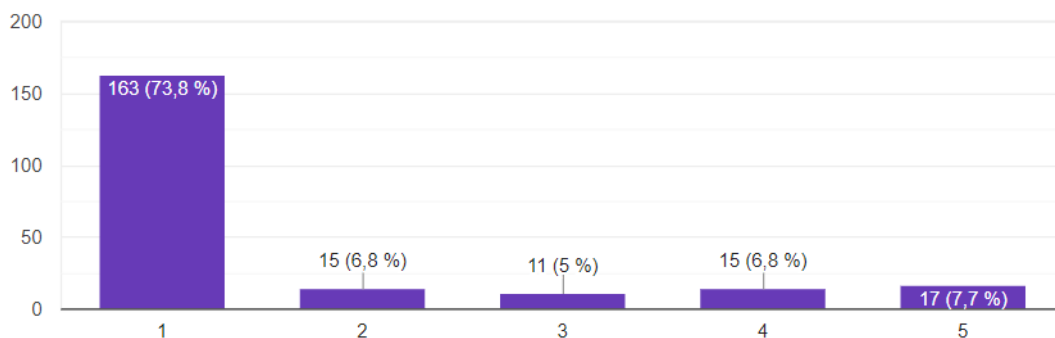
221 vastausta

Kuvio 29. Nykyisen asunnon sijainti

Päiväkotipalvelut

221 vastausta

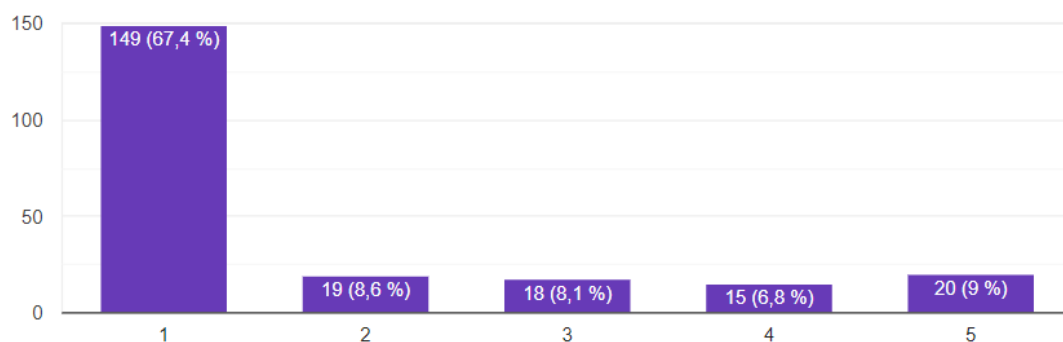

Kuvio 30. Päiväkotipalvelut

Koulupalveluissa ovat opiskelijat varmasti vastanneet sen tärkeimmäksi 9% osuudella (kuvio 31). Koko otannasta kuitenkin huomaa, että koulupalvelut eivät ole tärkeimpien syiden joukossa sillä 67,4% vastasi niiden olevan vähiten tärkeitä. Mäntsälän tonttitarjonta ja rakennusmahdollisuudet (kuvio 32) ovat jakautuneet niin, että 67,4% vastasi sen vähiten tärkeäksi. Kuitenkin 15,8% vastasi ne tärkeäksi kohtiin 4-5. Tästä voi päätellä, että esimerkiksi omakotitalon rakentajat ovat vastanneet rakentamismahdollisuudet tärkeimpien syiden joukkoon.

Koulupalvelut

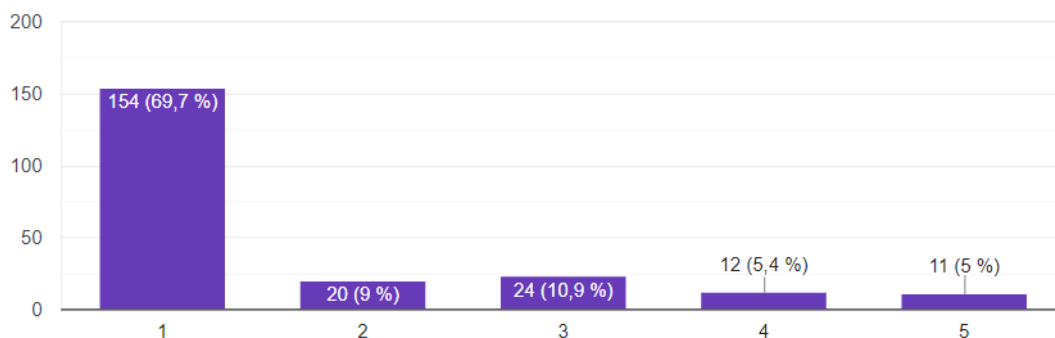
221 vastausta

Kuvio 31. Koulupalvelut

Mäntsälän tonttitarjonta/rakentamismahdollisuudet

221 vastausta

Kuvio 32. Mäntsälän tonttitarjonta/rakentamismahdollisuudet

Kyselylomakkeen kohdat 14 - 16 rakennettiin avoimiksi tekstikentiksi, joihin oli pakollista vastata. Tällä tavalla pyrittiin saamaan mahdollisimman paljon monipuolisia ja tarkentavia vastauksia. Vastauksia saatiin näin ollen 221 kappaletta, joista ainoastaan muutamasta vastauksesta ei pystynyt tulkitsemaan todellista mielipidettä. Aluksi vastaajilta tiedusteltiin aikaisempia mielikuvia Mäntsälästä sekä olivatko mielikuvat vastanneet odotuksia muuttamisen jälkeen. Loput kysymykset liittyivät kunnan asuinympäristöön, mahdollisesti toiseen harkinnassa olleeseen paikkakuntaan sekä minkälaisia tietokanavia henkilöt olivat hyödyntäneet etsiessään tietoa Mäntsälästä. Kyselyn viimeisessä kohdassa haluttiin saada vastaajilta kommentteja ja kehittämissideoita yleisesti kuntaan liittyvissä asioissa. Varsinkin viimeinen kysymys oli hieman huonosti rakennettu, sillä muutama vastaaja ei ymmärtänyt haluttiinko palautetta itse kyselylomakkeesta vai kunnasta.

Lähes kaikki vastanneista piti Mäntsälää yleisesti ottaen mukavana, pienenä ja rauhallisena paikkakuntana. Ainoastaan murto-osan mielestä kunta ei ollut herättänyt minkäänlaisia mielikuvia tai paikkakuntaa pidettiin hieman epämääräisenä ja negatiivisena. Ennalta muodostetut mielikuvat olivat lisäksi vastanneet suurimmalta osin henkilöiden ennako-odotuksia, mutta myös tässä saatiin pieni määrä päinvastaisia mielipiteitä. Mäntsälään muuttaneiden mielestä mielekkäin asuinympäristö on turvallinen, rauhallinen ja lähellä luontoa. Maaseudulla asuminen on lisäksi halutumpaa kuin keskusta-alueella.

14. Millainen kuva teillä oli Mäntsälästä ennen muuttamista?

221 vastausta

15. Ovatko mielikuvat vastanneet odotuksianne?

221 vastausta

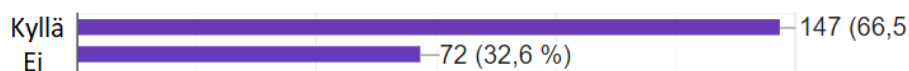
16. Minkälaisessa ympäristössä haluaisitte asua Mäntsälässä?

221 vastausta

Kaaviosta 21 voidaan tulkita, että vastanneista 66,5 % oli harkinnut uudeksi asuinpaikkakunnakseen muutakin Mäntsälän lähikuntaa. Vastauksista voitiin todeta, ettei pääkaupunkiseudun läheisyydestä oltu valmiita muuttamaan kovinkaan kauas. Muissa harkinnan alla olleista paikkakunnista, ei pystytty selvittämään yhtä mielekkäintä, sillä äänet jakautuivat tasaisesti. 32,6 % mielestä toisen paikkakunnan pohtiminen ei ollut tarpeellista. Kaavion 22 mukaan eniten yleis-tietoa Mäntsälästä haettiin 48,4 % kunnan omilta kotisivuilta, 46,4 % googlesta, 28,5 % sosiaali-sesta mediasta sekä 8,1 % esitteistä.

17. Harkitsitteko muita paikkakuntia Mäntsälän ohella? Jos, mitä?

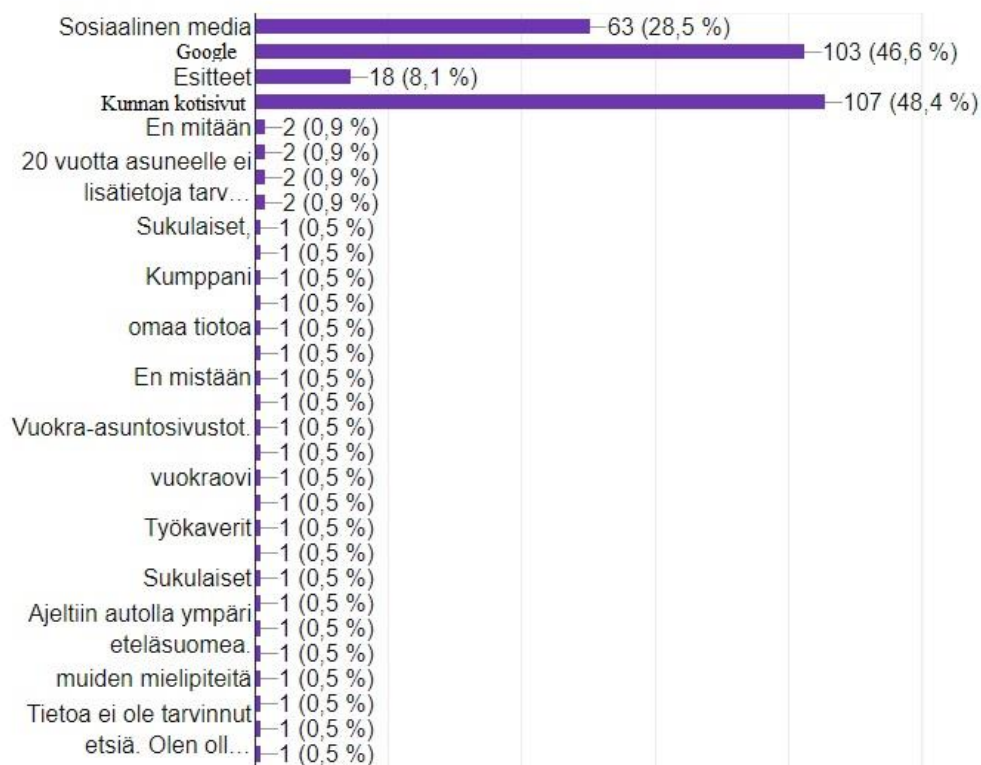
221 vastausta

Kuvio 33. Harkitsitteko muita paikkakuntia Mäntsälän ohella? Jos, mitä?

18. Mitä tietokanavia käytitte etsiessänne tietoa Mäntsälästä?

221 vastausta

Kuvio 34. Mitä tietokanavia käytitte etsiessänne tietoa Mäntsälästä?

6 Yhteenveto

Tässä luvussa esitetään tiivistettynä opinnäytetyön tutkimustulokset, johtopäätökset sekä pohditaan pitkäaikaistutkimuksen mahdollisuutta. Tutkimuksessa käytettiin Tilastokeskuksesta saatuja Mäntsälän kunnan väestönmuutoksen ennakkotietoja vuoden 2018 joulukuun loppuun. Opinnäytetyön ensimmäisessä luvussa asetettiin tutkimuskysymykset, joiden pohjalta pyrittiin kartoittamaan kunnan muuttoliikkeen tapahtumia, henkilöiden muuttopäätökseen johtaneita tekijöitä sekä kehittämideoita muuttovoiton parantamiseen.

6.1 Johtopäätöksiä

Mäntsälän väkiluvun laskeminen alkoi tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuonna 2017 ja jatkui edelleen vuonna 2018. Kunnan muuttovoitto oli joulukuussa 2017 -0,2 % ja samassa kuussa 2018 -0,5 %. Kuntaan syntyneiden määrä koki myös laskun vuoden 2018 loppuun mennessä. Edellisvuonna syntyvyyden enemmitys oli kolme ja tämän hetkisten tilastojen mukaan luku on -1. Kuntien välinen muuttoliike puolestaan väheni vuoteen 2017 verrattuna yhdeksällä asukkaalla. Maastamuuton määrä suhteessa maahanmuuttoon lisäsi entisestään muuttotappiota vuoteen 2017 verrattessa, jolloin luku oli päinvastainen useammalla kymmenellä henkilöllä. Väestönmäärän lasku johtuu Mäntsälän muuttotappiosta ja valtaosa muuttotappiosta aiheutuu kuntien välisestä muuttoliikkeestä. Tämä tarkoittaa, että kyseisestä kunnasta muutetaan pois toiseen kuntaan enemmän, kuin sinne saadaan tulomuuttajia.

Tulomuuttokysely postitettiin kirjeitse 1493:lle henkilölle, jotka olivat muuttaneet Mäntsälän kuntaan vuosien 2016 - 2018 välisenä aikana. Tutkimukseen saatiin vastauksia kaikkiaan 221 kappaletta. Tutkimuskysymykset laadittiin mahdollisimman helposti ymmärrettäväksi sekä monipuolisilla vastausvaihtoehdoilla, jolloin saatiin tarkka selvitys vastanneiden muuttamiseen johtamista syistä. Testasimme itse kyselylomakkeen henkilökohtaisesti toimivaksi ja vastaaminen kesti meiltä noin 15 minuuttia.

Tutkimuskysymyksistä saatujen vastauksien pohjalta voidaan todeta, että Mäntsälään muuttaneista henkilöistä suurin osa on ikähaarukaltaan 26 - 45-vuotiaita, joista lähes 80% ei ollut aikaisemmin asunut Mäntsälässä. Suurin osa vastaajista oli valinnut asumismuodokseen omistus-asunnon ja talotyypeistä eniten mielenkiintoa keräsi omakotitalot. Luonnonläheinen ja maaseutumainen sijainti oli monille houkutteleva vaihtoehto sekä 52 % koki asuntojen hintatason vaikuttaneen lopulliseen muuttopäätökseen.

Yleisesti ottaen työpaikkojen, koulu- ja päiväkotipalveluiden ei nähty vaikuttaneen kovinkaan merkittävästi päätökseen. Puolestaan kunnan tarjoamat terveys- ja kaupalliset palvelut, liikenneyhteydet, asuntotarjonta, harrastusmahdollisuudet sekä luonnonläheisyys sijainnissa herättivät tasaisempaa jakaumaa vastauksissa. Mielikuvien osalta odotukset olivat suurimmaksi

osaksi täyttyneet positiivisesti. Eniten tietoa Mäntsälästä haettiin kunnan omilta kotisivuilta, googlsta, sosiaalisesta mediasta sekä esitteistä.

19. Lopuksi kommentteja ja kehittämisideoita tulevaisuutta ajatelle.

160 vastausta

Lopuksi vastaajia pyydettiin antamaan kommentteja ja kehitysideoita kunnan tulevaisuutta ajatellen. Avoimesti kirjoitettuja vastauksia tuli kaikkiaan 160 kappaletta ja mielipiteitä erilaisista puutteista ja kehittämisideoista saatiin valtavasti. Yhdeksi suurimmaksi kehitysideoaksi lukeutui uimahallin puuttuminen, jonka rakentaminen alkaakin vuonna 2020. Palautetta saatiin lisäksi palveluiden monipuolistamiseen liittyen esimerkiksi kunnan oman kauppakeskuksen puuttuminen sekä terveyspalveluiden lisääminen. Vaikka maantieteelliseen sijaintiin oltiin melko tyytyväisiä, voisi vastaajien mukaan kulkuyhteyksiä parantaa kunnan sisällä sekä lähijunien aikatauluja tihentää. Kyselylomakkeeseen liittyviä kehitysideoita löytyi muutamia. Osa kysymyksistä ei ollut vastannut tarpeisiin ja joidenkin mielestä vastausvaihtoehtoja olisi voinut olla enemmän esimerkiksi lasten lukumäärään tai vastauksia oltaisiin haluttu avata avoimesti valintaruudun sijaan.

6.2 Tutkimuksen luotettavuus

Mäntsälän tulomuutto -tutkimus toteutettiin kyselylomakkeena ja tutkimuksen luotettavuutta voidaan arvioida reliabiliteetin ja validiteetin mukaan. Tutkimuksen reliabelius tulee sen kyvystä antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia. Tutkimuksen reliabelius voidaan todeta esimerkiksi sillä, että kaksi eri arvioijaa pääsee samaan tulokseen. Toinen tutkimuksen arviointitapa on validius, joka tarkoittaa tutkimusmenetelmän kykyä mitata haluttua asiaa eli sitä mitä haluttiinkin mitata. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 231.)

Tutkimuksen reliabiliteetti nousee joissain määrin vastausmäärien mukana. Kysymyksen väärinymmärtämisen riski pienenee vastaajien puolelta, sillä tuloksista pystyy päättämään enemmistön vastanneen samaa vastausvaihtoehtoa. Kyselylomakkeissa on riski, että vastaaja ymmärtää kysymyksen eri lailla kuin tutkija. Kuitenkin tuloksista voi päätellä enemmistön mielipiteen selkeästi. Validiteetin mukaan tutkimus on menettelevällä tasolla. Kyselylomakkeita lähetettiin 1493, mutta vastauksia saatiin vain 221. Isompi otanta olisi nostanut validiteettia paremmalle tasolle. Tutkimustuloksista tulee kuitenkin ilmi, että lomake on ollut toimiva. Kyselylomake rakennettiin mahdollisimman yksinkertaiseksi ja helpoksi vastata. Avoimia kysymyksiä ei ollut liikaa ja Likertin asteikolla mitattuja tuloksia on helppo analysoida. Jos kaikki kysely-

lomakkeen saajat olisivat vastanneet kyselyyn, olisi tulokset tietysti kattavampia. Tutkimustuloksista saadaan kuitenkin selville haluttua informaatiota eli Mäntsälän tulomuuttoon vaikuttavia tekijöitä.

6.3 Jatkotutkimukset

Mäntsälän muuttoliikkeeseen liittyviä jatkotutkimuksia pystyy tekemään jatkossakin. Tämäkin tutkimus on toteutettu tutkimusperinteen mukaan seuraten Libana Dzinon sekä Samuli Kuusiston aiempia tutkimuksia poismuuttoon liittyen. Jatkotutkimuksia on mahdollista toteuttaa samaa tutkimusmenetelmää käyttäen laajemmalla aikavälillä. Tämä pätee niin poismuuttoon kuin tulomuuttoonkin. Uusissa tutkimuksissa voisi käyttää aikavälinä, vaikka seuraavaa viittä vuotta ja sitten toteuttaa uudelleen samanlaiset tutkimukset. Suurempi aikaväli tutkimuksessa toisi enemmän tuloksia ja laajempia näkökulmia muuttoliikkeen syihin. Mäntsälässä asuvien kehitys-ideat voitaisiin ottaa käsittelyyn ja eritellä mahdollisesti toteutettavissa olevat ideat. Nämä ideat voitaisiin taas listata ja samanlaisella tutkimusmenetelmällä tiedustella asukkaiden mielestä parhaat vaihtoehdot tulevaisuudessa toteutettaviksi. Mäntsälän asukasluku on kääntynyt ensimmäistä kertaa laskuun vuonna 2017 ja se on laskenut edelleen. Tämän takia poismuuttoa tulisi tutkia läheisemmin myös tulevina vuosina, jotta siihen voidaan keksiä ratkaisuja ja väestön kehityksen suunta saataisiin taas käännettyä nousuun.

Lähteet

Kirjalliset lähteet

Hirsjärvi, S. & Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. uudistettu painos. Helsinki: Tammi

Korkiasaari, J. & Söderling, I. 2007. Muuttoliike. Teoksessa S. Koskinen (toim.) Suomen väestö. Helsinki: Gaudeamus.

Laakso, S. & Loikkanen, H. 2004. Kaupunkitalous. 2. painos. Helsinki: Gaudeamus.

Moisio, A. 1999. Muuttoliikkeen ennustamisesta. Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen työpapereita 19. Helsinki.

Valli, R. & Aaltola, J. 2015. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. 4. uudistettu ja täydennetty painos. Jyväskylä: PS-kustannus

Sähköiset lähteet

Aro, T. 2017. Miksi yhdet alueet ovat vetovoimaisempia kuin toiset. Viitattu 15.02.2019. <http://www.mdi.fi/yhdet-alueet-vetovoimaisempia-toiset/>

Aro, T. 2016a. Mullistaako muuttoliike Suomen. Viitattu 15.02.2019. <https://www.slideshare.net/TimoAro/mullistaako-muuttoliike-suomen>

Aro, T. 2016b. Kaupunkien kovat ja pehmeät vetovoimatekijät. Viitattu 15.02.2019. <https://www.slideshare.net/TimoAro/kaupunkien-kovat-ja-pehmet-vetovoimatekijät>

Aro, T. 2016c. Muuttoliikkeen voittajat, häviäjät ja väliinputoajat. Viitattu 15.02.2019. https://asuntomarkkinat.fi/wp-content/uploads/2016/01/Timo-Aro_ASMA2016.pdf

Aro, T. 2018a. Muuttoliike; ennakkotiedot alueittain. Viitattu 15.02.2019. <https://arcticmartness.eu/wp-content/uploads/2018/09/Timo-Aro-30.8.2018.pdf>

Borg, S. 2010. Kyselylomakkeen laatiminen. Viitattu 03.03.2019. <https://www.fsd.uta.fi/metelmaopetus/kyselylomake/laatiminen.html#tutkimusetiikka>

- Dzino, L. 2018. Mäntsälän kunnan poismuuton syyt. Viitattu 10.02.2019. http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/145109/Dzino_Libana.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Etäisyys. 2019. Etäisyys Mäntsälästä Helsinkiin. Viitattu 13.02.2019. <https://www.etaisyys.com/etaisyys/mantsala/helsinki/>
- Himberg, P. 2015. Timo T. A. Mikkonen selostaa Mäntsälän kapinan. Viitattu 19.02.2019. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2015/10/28/timo-t-mikkonen-selostaa-mantsalan-kapinan>
- Jokinen, M. 2016. Historia. Viitattu 19.02.2019. <https://www.mantsala.fi/tietoa-mantsalasta/historia/seurojentalo>
- Karttatiimi. Mäntsälän palvelujen keskittymä. Viitattu 12.02.2019. <https://mantsala.karttatiimi.fi/link/DAWH>
- Kuusisto, S. 2018. Mäntsälän muuttoliike 2017-2018. Viitattu 13.02.2019. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/159131/Kuusisto_Samuli.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Kytö, H. & Kral-Leszczynska, M. 2013. Muuttoliikkeen voittajat ja häviäjät. Viitattu 15.02.2019. https://kaks.fi/wp-content/uploads/2014/01/Kyto_Kral-Leszczynska.pdf
- Lindström, S. 2014a. Muuttoliikkeeseen liittyviä keskeisiä käsitteitä. Viitattu 15.02.2019. http://opinnot.internetix.fi/fi/muikku2materiaalit/lukio/ge/ge2/04_vaesto/408?C:D=i7p6.iZpW&m:selres=i7p6.iZpW
- Lindström, S. 2014b. Muuttoliikkeeseen vaikuttavia tekijöitä ja muuton vaikutuksia. Viitattu 15.02.2019. http://opinnot.internetix.fi/fi/muikku2materiaalit/lukio/ge/ge2/04_vaesto/409?C:D=2130571&m:selres=2130571
- Mäntsälä. 2019a. Mäntsälän kartta. Viitattu 19.02.2019. <https://mantsala.karttatiimi.fi/?set-language=fi&e=25516953.70&n=6728320.66&r=64&w=&l=opaskartat&o=100>
- Mäntsälä. 2019b. Mäntsälän kunnan väestömuutosten kuukausitilasto. Viitattu 19.02.2019. <https://www.mantsala.fi/tiedostot/yleista/yleista/vaesto122018.pdf>
- Mäntsälä. 2019c. Lääkäri- ja sairaanhoitopalvelut. Viitattu 19.02.2019. <https://www.mantsala.fi/terveyspalvelut/laakari-ja-sairaanhoitopalvelut>
- Mäntsälä. 2019d. Suun terveydenhuolto. Viitattu 19.02.2019 <https://www.mantsala.fi/terveyspalvelut/suun-terveydenhuolto>

Mäntsälä 2019e. Työterveyshuolto. Viitattu 19.02.2019. <https://www.mantsala.fi/terveyspalvelut/laakari-ja-sairaanhoitopalvelut/tyoterveyshuolto>

Mäntsälä 2019f. Päiväkotihoido. Viitattu 19.02.2019. <https://www.mantsala.fi/varhaiskasvatus/kunnallinen-paivahoito/paivakotihoido>

Mäntsälä 2019g. Tietoa kouluista. Viitattu 19.02.2019. <https://www.mantsala.fi/perusopetus/koulut-ja-palvelut>

Mäntsälä 2019h. Musiikki ja kansalaisopisto. Viitattu 19.02.2019. <https://www.mantsala.fi/kulttuuri/musiikki>

Mäntsälä 2019i. Kulttuuri etusivu. Viitattu 19.02.2019 <https://www.mantsala.fi/kulttuuri#nav-wrap>

Mäntsälä 2019j. Avustukset ja kulttuuriteko. Viitattu 19.02.2019. <https://www.mantsala.fi/kulttuuri/avustukset-ja-kulttuuriteko>

Mäntsälä 2019k. Kartanot. Viitattu 19.02.2019. <https://www.mantsala.fi/kulttuuri/kartanot>

Mäntsälä 2019l. Museot. Viitattu 19.02.2019 <https://www.mantsala.fi/kulttuuri/museot>

Mäntsälä 2019m. Teatterit. Viitattu 19.02.2019 <https://www.mantsala.fi/kulttuuri/teatteri>

Mäntsälä 2019n. Taide. Viitattu 19.02.2019. <https://www.mantsala.fi/kulttuuri/taide>

Rauhamäki, T. 2013. Kansanäänestys Helsingin seudun kuntarakenteesta. Viitattu 12.02.2019. <http://taturauhamki.puheenvuoro.uusisuomi.fi/130779-kansanaanestys-helsingin-seudun-kuntarakenteesta>

Tilastokeskus. Muuttoliike 2017. Väestö 2018. Viitattu 15.2.2019. https://www.stat.fi/til/muutl/2017/muutl_2017_2018-10-30_fi.pdf

Vainio, S. 2004. Mustijoki ja Mäntsälänjoki. Viitattu 19.02.2019. <https://www.vesi-ilma.fi/images/pdf/julkaisut/Mustijoki2004.pdf>

Muut

Kemilä, A., Ellilä, L., Tirkkonen, W., Kinnunen, J., Kuusisto, E., Savola, T. & Pitkänen, O. 2018. Mäntsälän poismuuton syyt -projektiraportti

Kuviot

Kuvio 1: Opinnäytetyön rakenne	9
Kuvio 2: Mäntsälän ja koko Suomen väkiluvun muutos edellisestä vuodesta. (Tilastokeskus, 2018)	12
Kuvio 3: Kyselyyn vastanneen ikä	31
Kuvio 4: Vastanneen koulutustaso	31
Kuvio 5: Vastanneen tämän hetkinen tilanne	32
Kuvio 6: Vastanneen vuositulot	32
Kuvio 7: Vastanneen taloustyyppi	32
Kuvio 8: Millä paikkakunnalla asuitte ennen Mäntsälään muuttoa?	33
Kuvio 9: Olitteko aiemmin asunut Mäntsälässä?	33
Kuvio 10: Vastanneen nykyinen asumismuoto	35
Kuvio 11: Oliko Mäntsälän asuntojen hintatasolla vaikutusta valintapäätökseen?	35
Kuvio 12: Oliko Muutto Mäntsälään ensisijainen vaihtoehto, vai oliko Mäntsälä vasta 2/3?	36
Kuvio 13: Oliko Mäntsälä kompromissiratkaisu vai tilanteen sanelema?	37
Kuvio 14: Opiskelu (esim. opiskelupaikan saaminen)	37
Kuvio 15: Itsenäistyminen	38
Kuvio 16: Asunnon vaihto	38
Kuvio 17: Työpaikan saaminen	39
Kuvio 18: Perhesuhteiden muutos	40
Kuvio 19: Vanhemmat/lapset asuvat Mäntsälässä	41
Kuvio 20: Vaihtelun halu	41
Kuvio 21: Asuin ympäristön muutostarve	42
Kuvio 22: Palvelut	42
Kuvio 23: Asuntotarjonta	43
Kuvio 24: Terveyspalvelut	44
Kuvio 25: Harrastusmahdollisuudet	44
Kuvio 26: Liikenneyhteydet	45
Kuvio 27: Kaupalliset palvelut	46
Kuvio 28: Luonto/ympäristö	46
Kuvio 29: Nykyisen asunnon sijainti	46
Kuvio 30: Päiväkotipalvelut	47
Kuvio 31: Koulupalvelut	47
Kuvio 32: Mäntsälän tonttitarjonta / rakentamismahdollisuudet	48
Kuvio 33: Harkitsitteko muita paikkakuntia Mäntsälän ohella? Jos, mitä?	49
Kuvio 34: Mitä tietokanavia käytitte etsiessänne tietoa Mäntsälästä?	49

Kuvat

Kuva 1: Muuttoliike kunnittain. 2015-2017. (Aro 2018.)	13
Kuva 2: Mäntsälän kartta (Mäntsälä 2019a.)	20
Kuva 3: Pääkaupunkiseutu ja kehyskunnat (Rauhamäki 2013.)	21
Kuva 4: Mäntsälän palvelut kartalla (Karttatiimi 2019.)	22
Kuva 5: Esimerkki Likertin asteikosta	27

Taulukot

Taulukko 1: Tutkielman keskeisimmät käsitteet. (Kytö & Kral-Leszczynska 2013, 24. & Moisio 1999, 21.)	11
Taulukko 2: Muuttoliikkeen työntävät- ja vetävät tekijät. (Lindström 2014b.).....	14
Taulukko 3: Väestön kehitys vuosittain (Mäntsälä 2019b.)	24
Taulukko 4: Väestön ikärakenne 31.12.2017 (Mäntsälä 2019b.)	24
Taulukko 5: Mäntsälän kunnan väestömuutosten kuukausitilastot vuosina 2017-2018. (Mäntsälä 2019b.)	29
Taulukko 6: Väestömuutosten ennakkotiedot tapahtumakuukauden mukaan kunnittain 2018 (Mäntsälä 2019b.)	30